

centrum voor jeugd en gezin

opvoeden en
opgroeien in Zoetermeer

Spoorboekje - jeugd

Effectief samenwerken met jeugdigen en gezinnen

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Inleiding	5
1.1 Spoorboekje	5
1.2 Leeswijzer	5
2 Transformatie jeugdinstel	6
2.1 Transformatie in sociaal domein	6
2.2 Meerpunt	6
3 Ambitie Meerpunt	8
3.1 Ambitie en uitgangspunten	8
3.2 Missie en visie Meerpunt	9
4 Wijkgericht werken	10
4.1 De beweging naar wijkgericht werken	10
4.2 Vroeg-signalering van kwetsbare jeugdige en kwetsbare ouders	10
4.3 Maatschappelijk welzijn in de wijk	10
4.4 Samenwerken en het uitwisselen van gegevens	10
4.5 Netwerken in de wijk	11
4.6 Melden van signalen	13
5 Aandacht voor gezondheid in de wijk	14
5.1 Preventief gezondheidsbeleid	14
5.2 Jeugdgezondheidszorg - screening en monitoring	14
5.3 Collectieve preventie	14
5.4 Gezonde school	14
6 Vindplaatsen in de wijk	15
6.1 Kinderdagverblijf en speel(taal)huis als vindplaats	15
6.2 School als vindplaats	15
6.3 Het MBO als wijk	16
6.4 De straat en vrije tijd	16
6.5 Inzetten op doorgaande lijnen	16
6.6 Verbinding Onderwijs - Jeugdhulp	17
7 Informatie en advies	19
7.1 Meerpunt Inlooppunt	19
7.2 Jongeren Informatie Punt (JIP)	20
7.3 Digitaal platform Wijkzorgnetwerk Zoetermeer	22

8	Preventief ondersteuningsaanbod	23
8.1	Jeugdigen en ouders; expert van hun eigen leven	23
8.2	Outreaching werken	23
8.3	Versterken en inzetten van informele netwerken	23
8.4	Investeren in ouderschap	23
8.5	Aandacht voor ehealth	24
8.6	Preventief ondersteuningsaanbod	24
9	Toegang tot jeugdhulp	25
9.1	Laagdrempelige toegang tot jeugdhulp in Zoetermeer	25
9.2	Toegangspartners	25
9.3	Specifieke expertise	27
9.4	GIZ: Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte	28
9.5	Verwijzen op productcategorie	28
9.6	Verantwoordelijkheden jeugdhulppartners	29
9.7	Informatie-uitwisseling naar aanleiding van de verwijzing	31
10	Coördineren van hulp	32
10.1	Samenhang en afstemming	32
10.2	Werken met 1H-1P-1R	32
10.3	Vormen van coördinatie van hulp	33
11	Afschalen en opschalen	38
11.1	Mogelijkheden van afschalen: 'waakvlam-contact'	38
11.2	Mogelijkheden van opschalen: 'drang' en 'dwang'	38
	Bijlagen	42
Bijlage I	Eenheid van taal: begrippenlijst	43
Bijlage II	Meerpuntpartners	45
Bijlage III	Websites	46
Bijlage IV	Overzicht preventieve opvoedondersteuning	47
Bijlage V	Beschrijving IHI-werkwijze	48
Bijlage VI	Checklist 1H-1P-1R	50
Bijlage VII	Privacyreglement Meerpunt	51
Bijlage VIII	Toestemmingsformulier Meerpunt	59
Bijlage IX	Format voor een beknopt Gezinsplan	62
Bijlage X	Keten Jeugdhulp	65

Voorwoord

De veranderingen binnen het sociale domein gaan snel. Ook krijgt het wijkgericht werken steeds meer vorm. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op de samenwerking tussen de Meerpuntpartners, die actief zijn in dit sociale domein. Daarom is het tijd om het 'goede' dat met elkaar is opgebouwd te verankeren. Tegelijk is er behoefte aan kaders, zodat u als professional de ruimte voelt om met elkaar de transformatie mogelijk te maken.

Dit Spoorboekje heeft daarom een update gekregen. Het beschrijft hoe de Meerpuntpartners met elkaar samenwerken aan het veilig en gezond opgroeien van jeugdigen in Zoetermeer. Om aangesloten te blijven bij de actuele ontwikkelingen is het privacyreglement aangescherpt en is de pledge *Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt* opgesteld. Dit biedt een mooie opmaat om met elkaar, stap voor stap, verder de beweging naar integrale samenwerking in het brede sociaal domein, waar te (gaan) maken. Een verandering in het sociale domein gericht op het stimuleren van de beweging van zwaar naar lichte ondersteuning en met meer ruimte voor jullie als professional.

Er is een flinke ontwikkelslag nodig om de verbinding goed vorm te kunnen geven. Ik doe hierbij dan ook nadrukkelijk een beroep op u als Meerpuntpartner, om de implementatie van de werkwijze goed te verankeren binnen uw organisatie en dit implementatieproces goed te volgen. Ook, omdat de afspraken die gemaakt worden voor de inkoop van de jeugdhulp binnen de H-10 gemeenten, zich steeds meer richten op de verbinding met de andere domeinen. Immers zonder een goede verbinding met het Onderwijs, de Wmo en de Participatiewet is effectieve jeugdhulp niet mogelijk. De uitwerking van deze verbinding is vooral een lokale ontwikkelopgave. Ik wil daarom u als Meerpuntpartner, uitnodigen om u hier verder voor in te zetten. Alleen samen kunnen we de kinderen en jongeren in Zoetermeer die dat nodig hebben, ondersteunen.

Als wethouder Jeugd zie ik hoe u daar dag in dag uit aan werkt.

Jakobien Groeneveld,

Wethouder jeugd

← 1 Inleiding →

1.1 Spoorboekje

De eerste versie van het Spoorboekje verscheen in het voorjaar van 2011. Hierin is beschreven hoe de Meerpuntpartners werken aan het veilig en gezond opgroeien van jeugdigen in Zoetermeer. Door alle ontwikkelingen rondom de organisatie van de jeugdhulp is zowel de Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt, het privacyreglement, als het Spoorboekje herzien. Deze actualisering biedt Meerpunt de mogelijkheid zich optimaal in te zetten voor een sluitende en effectieve structuur voor jeugdigen en gezinnen in Zoetermeer.

1.2 Leeswijzer

Het Spoorboekje begint met een toelichting op de ambitie en uitgangspunten, waarin de missie en visie van Meerpunt centraal staat. Vervolgens wordt ingegaan op het wijkgericht werken, waarbij er aandacht is voor gezondheid en vindplaatsen in de wijk. Daarna wordt ingegaan op de diverse functies die de Meerpuntpartners afzonderlijk en in gezamenlijkheid uitvoeren. Het gaat onder meer om het bieden van informatie en advies, de toegang tot jeugdhulp, het coördineren van hulp en op- en afschalen. Het Spoorboekje wordt afgesloten met een aantal bijlagen, die vooral praktische of relevante verdiepende informatie bieden.

2 Transformatie jeugdstelsel

2.1 Transformatie in sociaal domein

Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid en de (niet vrij toegankelijke) jeugdhulp. Uitgangspunt van de transformatie van het jeugdstelsel is het efficiënter en effectiever organiseren van de jeugdhulp, waarbij aandacht is voor het versterken van de eigen kracht van de jeugdige, de ouders en de omgeving. De jeugdwet, waarin integraliteit voorop staat, dekt echter niet alle domeinen die relevant zijn voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen. Naast de transformatie van het jeugdstelsel, vraagt ook de participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de wetgeving over passend onderwijs om een integrale werkwijze. Het onderwijs kent zijn eigen wetgeving en bestuurlijk kader, de jeugdgezondheidszorg is onderdeel van de Wet Publieke Gezondheid, Veilig Thuis valt onder de WMO en zorg voor jeugdigen met een intensieve hulpvraag voor een deel onder de Wet Langdurige Zorg. Juist doordat een aantal van deze domeinen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt, wordt het mogelijk om meer samenhang tot stand te brengen.

Transformatie en innovatie binnen het gehele sociaal domein is nodig om vorm te geven aan het versterken van de onderlinge samenhang. Meerpunt speelt daarin een belangrijke rol. Een grote uitdaging is het 'ontschotten' binnen het sociaal domein. Dit is nodig om daadwerkelijk integraal te kunnen gaan werken en daarmee een kwaliteitsslag te maken voor jeugdigen en gezinnen. Pas dan kan de vraag van de 'klant' het startpunt zijn, in plaats van de regels, organisaties en systemen. Dit vraagt maatwerk en maatwerk bieden betekent vakmanschap. Professionals die verder kijken dan hun eigen specialisme, met elkaar doen wat nodig is en de informele en formele ondersteuning op elkaar afstemmen om passende ondersteuning te realiseren.

De professionals van de Meerpuntpartners maken in het sociaal domein met elkaar het verschil voor jeugdigen en ouders.

2.2 Meerpunt

Op 29 september 2010 is Meerpunt, het Zoetermeerse Centrum voor Jeugd en Gezin van start gegaan. Inmiddels is het huidige jeugdlandschap flink veranderd door de decentralisaties. Daarbij is er steeds grotere behoefte gekomen om meer 'ontschot' vanuit verschillende domeinen te kunnen samenwerken. Dit heeft ook gevolgen voor Meerpunt en haar partnerschap.

Sectoren: Alle partners in Meerpunt zijn onderverdeeld in acht sectoren:

1. Gemeente
2. Gezondheidszorg
3. Welzijn
4. Jeugdhulp
5. Kinderopvang
6. Primair Onderwijs
7. Voortgezet Onderwijs
8. Middelbaar Beroepsonderwijs

Figuur 2.1 Overzicht Meerpunt partners

Samenwerkings-overeenkomst:

Alle partners van Meerpunt hebben de *Meerpunt Samenwerkings-overeenkomst* ondertekend. In deze overeenkomst zijn de afspraken benoemd, waaraan alle partners zich hebben gecommitteerd.

Kernteam:

Per sector zijn vertegenwoordigers aangewezen, die deelnemen aan het Kernteam waarin afspraken en nieuwe ontwikkelingen rondom de samenwerking besproken worden. De vertegenwoordigers zorgen voor de afstemming met de andere partners in de sector over deze afspraken en ontwikkelingen.

Meerpuntoverleg:

Het Meerpuntoverleg komt een keer per jaar bijeen, waar alle partijen voor worden uitgenodigd. Het Meerpuntoverleg bespreekt aan de hand van een specifiek thema uit het sociaal domein de samenwerking tussen alle partijen, zodat deze ten goede komen aan de jeugdige en gezinnen in Zoetermeer. Hierbij is de wethouder Jeugd aanwezig.

3 Ambitie Meerpunt

3.1 Ambitie en uitgangspunten

Meerpunt beoogt als netwerkorganisatie door samenwerking meer samenhang en afstemming aan te brengen in de ondersteuning en hulp aan jeugdigen en gezinnen in Zoetermeer. De gezamenlijke uitgangspunten geven invulling aan de wijze waarop Meerpunt samenwerkt om vorm te geven aan deze ambitie.

Preventie loont; eerder juiste hulp op maat

De Meerpuntpartners zetten zich in voor vroeg-signalering van problemen in de ontwikkeling van jeugdigen en vroeg-signalering van jeugdigen, die opgroeien bij kwetsbare ouders of in kwetsbare omstandigheden. Hiertoe wordt informatie en advies laagdrempelig aangeboden en vinden hulp en ondersteuning zo veel mogelijk plaats in de eigen omgeving. Zij normaliseren waar mogelijk, betrekken het sociale en informele netwerk van het gezin en zetten in op het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, scholen en voorzieningen als kinderopvang en speel(taal)huizen. Ook de toegang tot de (vrij toegankelijke) jeugdhulp is dicht bij de vindplaatsen georganiseerd. Zo wordt eerder de juiste hulp op maat geboden; jeugdhulp, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

Integraal en wijkgericht werken

De Meerpuntpartners kijken bij de vraagverheldering integraal en in samenhang naar zowel kindkenmerken, ouderkenmerken als omgevingskenmerken. Daarnaast wordt integrale hulp aan gezinnen geboden volgens het uitgangspunt 'één huishouden, één plan, één regisseur'. Bovendien zoeken de partners actief de samenwerking op wijkniveau in het sociaal domein.

Partnerschap aangaan met jeugdige en ouders vanuit gelijkwaardigheid

De Meerpuntpartners werken samen met jeugdigen en ouders, vanuit gelijkwaardig partnerschap, zodat de ontwikkeling van alle jeugdigen optimaal wordt bevorderd en ondersteund. Uitgangspunt is dat de jeugdige en diens ouder(s) expert zijn van de situatie en hoe zij die ervaren. De professional is inhoudelijk expert en heeft kennis van manieren om de situatie te verbeteren en/ of om problemen in de toekomst te voorkomen.

Samen met ouders en jeugdigen beslissen

Jeugdigen en ouders kennen zichzelf het beste en weten wat wel en niet bij hen past. Het proces rondom het beslissen over hulp is gericht op het informeren en het vergroten van de controle van jeugdigen en ouders. Dit betekent, spreken over voorkeuren, de mate waarin de jeugdige en ouder(s) betrokken willen of kunnen zijn en de voor- en nadelen van bepaalde keuzes. De professional denkt mee en geeft duidelijk alle mogelijkheden aan, inclusief de optie om niets te doen. Zo ontstaat er ruimte om een passende keuze te maken. Het is van belang dat iedereen zich ervan bewust is, dat er niet één beste manier van aanpakken is. Relevant is dat gekozen wordt voor een optimale aanpak voor deze situatie, voor deze jongere met deze ouder(s). Optimaal is die aanpak, die op het meeste draagvlak kan rekenen, waarvoor de grootste motivatie is en die naar verwachting tot het grootste succes leidt.

Stappen in gezamenlijke besluitvorming

1. De professional bespreekt welke oplossingen of behandel mogelijkheden er zijn en wat de voor- en nadelen en verwachte resultaten hiervan zijn.
2. Ouders en jeugdige dragen zelf mogelijkheden aan waarvan zij denken dat die mogelijk geschikt voor hen zijn.
3. De professional vraagt aan ouders en jeugdige hoe zij tegen de verschillende mogelijkheden aankijken en welke voorkeur zij hebben.
4. Gezamenlijk beslissen zij welke mogelijkheid het beste aansluit bij de vraag of het probleem en hun voorkeuren.

Lerende houding: groeien naar integraal werken in het sociaal domein

De Meerpuntpartners ontmoeten elkaar zowel fysiek als digitaal, zodat er korte lijnen zijn en zij met en van elkaar kunnen leren en kunnen ontwikkelen. Ook stemmen de Meerpuntpartners thema's voor deskundigheidsbevordering op elkaar af, implementeren zij de werkwijzen (indien relevant) breder dan de eigen organisatie en gaan de partners maatschappelijke uitdagingen met elkaar aan, die om een integrale aanpak vragen. Deze lerende houding vraagt om aandacht voor professionalisering, implementatie en evaluatie.

Door gebruik te maken van ieders kerncompetenties ontstaat meerwaarde, die ten goede komt aan jeugdigen en gezinnen. Het meer wijkgericht werken volgens maatschappelijke opgaven en daarmee het ontschotten van budgetten biedt kansen voor Meerpunt om samenwerking en innovaties beter vorm te geven.

3.2 Missie en visie Meerpunt

<i>Missie</i>	Jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar zijn in staat om zich in Zoetermeer op een veilige en gezonde manier te ontwikkelen, waarbij jeugdigen en ouders eerder de juiste (preventieve)hulp op maat ontvangen, doordat er een sluitende en effectieve hulp en ondersteuningsstructuur aanwezig is.
<i>Visie</i>	Het versterken van de vroeg-signalering, samenhang en afstemming in het creëren van passende (jeugd)hulp, tussen professionals onderling, met het gezin en het netwerk (inclusief basisvoorzieningen) om het gezin heen.
<i>Kernwaarden</i>	Samenhang, Partnerschap, Vasthoudend
<i>Strategie</i>	<ul style="list-style-type: none">- Actief betrekken van jeugdige en ouders vanaf het begin, als gelijkwaardige partners, bij het proces van het signaleren tot het bieden van passende jeugdhulp.- Komen tot een integrale vraagverheldering, waarbij kind-, ouder- en omgevingskenmerken met elkaar in verband worden gebracht.- Bieden van een laagdrempelige en efficiënte toegang tot jeugdhulp.- Werken met 1 Huishouden 1 Plan 1 Regisseur, waarbij een expliciete keuze wordt gemaakt voor het inzetten van de eigen regie bij ouders, regie bij de jeugdhulpaanbieder, casusregie door JGH, gedwongen regie (regie door Gecertificeerde Instelling) of procescoördinatie.

4 Wijkgericht werken

4.1 De beweging naar wijkgericht werken

Zoetermeer maakt de beweging naar wijkgericht werken, zodat op het gebied van wonen, welzijn en zorg steeds meer samenwerking plaatsvindt binnen de wijk. Uitgangspunt is dat inwoners (ouders en jeugdigen), die op uiteenlopende terreinen en bij verschillende loketten gebruik willen maken van voorzieningen, ondersteuning en vergoedingen, dit eenduidig en in samenhang kunnen ontvangen. Dit betekent dat de zorg- en dienstverlening zodanig is georganiseerd dat dit lokaal en in samenhang op elkaar is afgestemd. Concreet betekent deze beweging meer maatwerk en een passende focus per wijk. Zo worden knelpunten en aandachtspunten daadkrachtiger aangepakt, samen met partners en bewoners in de wijk.

De Meerpuntpartners anticiperen op deze beweging en zoeken de samenwerking in de wijk, waar relevant voor jeugdigen en gezinnen.

4.2 Vroeg-signalering van kwetsbare jeugdige en kwetsbare ouders

Niet alle jeugdigen en ouders zijn zich bewust van hun situatie en de mogelijkheid om daarin verbetering aan te brengen. Vroegtijdige signalering van kwetsbare jeugdige en kwetsbare ouders thuis, op school en op straat is essentieel. Alle Meerpuntpartners hebben hierin een verantwoordelijkheid. Zij werken daarbij samen met partners actief op het gebied van sport-, vrijetijd en cultuur, maar ook aan de wijkagent die een belangrijke signalerende rol heeft. De Meerpuntpartners streven ernaar om in samenhang op deze signalen te reageren, waarbij eerst met de betreffende jeugdige en het gezin wordt besproken of de signalen herkend worden en welke voorstellen zij hebben om deze aan te pakken. Passende ondersteuning kan hierbij nodig zijn van de Meerpuntpartner zelf of van een andere organisatie. De Meerpuntpartner draagt in dat laatste geval zorg voor een warme overdracht.

4.3 Maatschappelijk welzijn in de wijk

De wijken in Zoetermeer kennen diverse centra of steunpunten. Dit zijn belangrijke ontmoetingsplekken in de wijk, waar bewoners onderling en met organisaties in verbinding komen. Wijkbewoners kunnen zich via deze centra op verschillende terreinen ontwikkelen, zoals Nederlandse taallessen, computerlessen, creatieve activiteiten en sportieve activiteiten. De bewoners krijgen praktische hulp bij het formuleren van hun hulpvraag en worden indien nodig doorverwezen. Voor kinderen worden tevens activiteiten in de wijk georganiseerd.

4.4 Samenwerken en het uitwisselen van gegevens

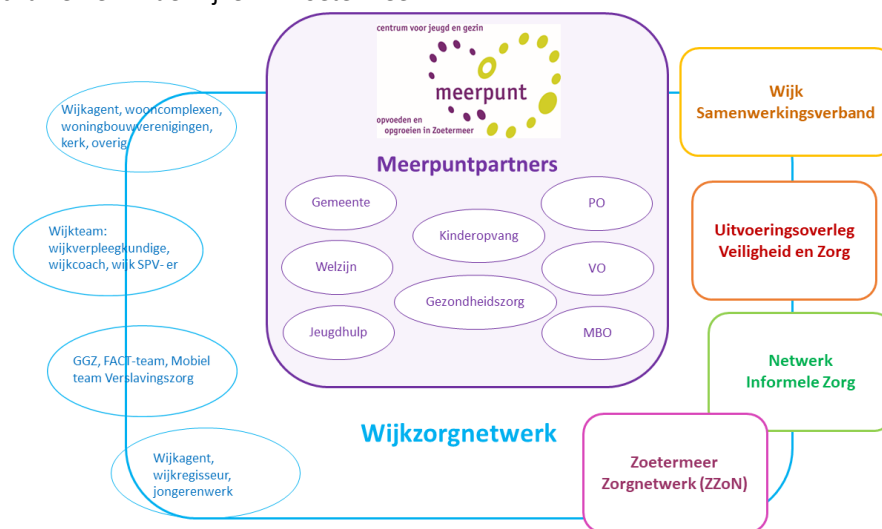
Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Onder de AVG hebben de mensen van wie de Meerpuntpartners persoonsgegevens verwerken sterke privacy-rechten. Denk daarbij aan het recht op inzage, het recht op correctie en verwijdering en het recht op dataportabiliteit. Dit vraagt van alle Meerpuntpartners gedegen inzet om op een goede manier met persoonlijke gegevens om te gaan, ook onderling. Meerpuntpartners zijn zich hiervan bewust en gaan op professionele wijze om met privacy issues. Daarnaast is bekend dat er binnen de wet- en regelgeving wijzigingen nodig zijn om integraal te werken in het sociaal domein beter mogelijk te maken. Bij de samenwerkingsovereenkomst van het Meerpunt is het aan de AVG aangepaste privacy protocol toegevoegd (bijlage VII). Een voorbeeld toestemmingsformulier is in bijlage VIII opgenomen om gegevens uit te kunnen wisselen.

4.5 Netwerken in de wijk

In Zoetermeer is de hulp en ondersteuning op veel verschillende plaatsen en manieren te vinden. Dit betekent dat naast de signaalfunctie van de Meerpuntpartners, alle partners actief in de wijk een verantwoordelijk hebben om te reageren op signalen.

Een aantal wijkpartners en samenwerkingsverbanden worden hier benoemd, die relevant zijn in de samenwerking met Meerpunt.

Figuur 4.1 Overzicht werken in de wijken in Zoetermeer

Wijkzorgnetwerk

Alle organisaties in de wijk, die ondersteuning bieden op het gebied van zorg- en welzijn voor inwoners van 0 tot 100 jaar zijn samengebracht in het wijkzorgnetwerk (WZN). Meerpunt vormt met haar netwerk een stevige basis voor deze wijkzorgnetwerken. Organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, wonen, onderwijs, veiligheid, werk en inkomen, zorg en welzijn maken allen deel uit van het WZN. Ook is een keur aan maatschappelijke organisaties, instellingen en vrijwilligersorganisaties, die zijn gericht op participatie en welzijn van inwoners, verbonden aan het WZN. Doel van het wijkzorgnetwerk is om een breed en sluitend netwerk te realiseren van hulp en ondersteuning in de wijk. Alle partners dragen ieder op hun eigen terrein bij aan het versterken van de eigen kracht van mensen met vraagstukken op één of meerdere leefgebieden. Daarnaast vervullen deze organisaties een cruciale signaalfunctie in de wijk, bieden ze (kortdurende) ondersteuning en kennen zij de weg naar extra zorg en ondersteuning als iemand die nodig heeft. Hierdoor wordt samenwerken, op- en afschalen sneller mogelijk en kan zorg effectief en efficiënt worden ingezet. Vanuit het wijkzorgnetwerk wordt ontmoeting, deskundigheidsbevordering en kennisoverdracht gestimuleerd.

Wijkregisseur

In de wijken in Zoetermeer zijn wijkregisseurs actief, die fungeren als belangrijke spil van de gebiedsgerichte aanpak. De wijkregisseur faciliteert het initiatief om de samenwerking in de wijk te versterken met daarbij oog voor wat er in de omgeving leeft. Kerntaak vormt het signaleren van knel- en aandachtspunten in de wijk, samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Hierdoor ontstaan waardevolle netwerken in de wijken, waarbij de wijkregisseur regie voert op de samenwerking.

Korte lijnen op wijkniveau

In de wijk werken vertegenwoordigers van de gemeente, woningcorporaties, politie en welzijnsinstellingen aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Afhankelijk van de kenmerken van de wijk zijn er verschillende professionals actief. Zo functioneert de wijkcoach als spin in het web, krijgt veel signalen te horen van samenwerkingspartners en gaat daar vervolgens kortdurend mee aan de slag. De wijkcoach is vaak het eerste meldpunt voor zorgen over mensen (0-100), die zelf niet de stap kunnen maken om contact op te nemen met de hulpverlening. De wijkcoach stemt veelvuldig af met de wijkverpleegkundige en de wijkagent. Met betrokkenen en partners worden signalen geduid, problemen samen aangepakt, of op vrijwillige basis doorverwezen naar gepaste hulpverlening. Door de juiste transparante houding, een oprecht betrokken insteek en een pragmatische doortastendheid komt het gesprek op gang en ontstaat er ruimte voor oplossingen.

Zoetermeer Zorgnetwerk (ZZoN)

In het 'Zoetermeers Zorgnetwerk' (ZZoN) bespreekt een multidisciplinair team van verschillende organisaties met elkaar de problematiek van jeugdigen tussen de 12 en 23 jaar. De focus ligt vooral op jongeren die geen onderwijs volgen. Ook richt ZZoN zich op zorgsignalen op het gebied van vrije tijd en veiligheid, zoals risicojongeren of nazorg van ex-gedetineerde jongeren. In ZZoN nemen deel: Jeugd- en Gezinshulp, Jeugdbescherming West, Stichting Kwadraad, MEE, MIDDIN, Brijder Verslavingszorg, Impegno, Jeugdgezondheidszorg, stichting MOOI, Homerun/Humanitas en het Jongerenloket van de gemeente Zoetermeer. Door gezamenlijk de problematiek te bespreken wordt snel duidelijk wat er al voor de jongere is gedaan en welke acties genomen kunnen worden om tot een oplossing te komen.

Netwerk informele zorg (NIZ)

Het Netwerk Informele Zorg (NIZ) is een samenwerkingsverband van (vrijwilligers) organisaties in Zoetermeer. De leden van het netwerk staan voor het gezamenlijk aanbod van vrijwillige zorg, hulp en ondersteuning in de thuissituatie aan zowel individuen als gezinnen. Het NIZ is gericht op het realiseren van een goed, compleet en flexibel aanbod aan informele zorg, het stimuleren van samenwerking, het inspelen op knelpunten en hiaten in het aanbod en het overzichtelijk en toegankelijk maken van het totale aanbod in Zoetermeer. Het NIZ is ondergebracht bij ZoSamen, samen zorgen in Zoetermeer, waar vraag en aanbod op één punt bij elkaar zijn gebracht. ZoSamen is een samenwerking tussen MEE Zuid-Holland Noord, Palet Welzijn en MOOI/Vip. Deze drie organisaties vormen een zogenaamde netwerkorganisatie, voor mantelzorgers, vrijwilligers en voor iedereen die hulp geeft, aanbiedt of vraagt.

Wijksamenwerkingsverband in de eerste lijn

Hulpverleners uit de eerstelijnszorg werken samen in het wijksamenwerkingsverband. Dit zijn voornamelijk huisartsen, praktijkondersteuners, apotheken, algemeen maatschappelijk werk, fysio- en oefentherapeuten, thuiszorg, medewerkers van jeugdgezondheidszorg, eerstelijnspsychologen en medewerkers uit de verzorgingshuizen. De samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De bijeenkomsten staan in het teken van het zicht krijgen op signalen, het bespreken van nieuwe ontwikkelingen, deskundigheidsbevordering, het maken van afspraken en het versterken van de samenwerking. Jeugd maakt integraal onderdeel uit van het wijksamenwerkingsverband.

Uitvoeringsoverleg Veiligheid en Zorg

De gemeente Zoetermeer en partners op het gebied van veiligheid, zorg, onderwijs en huisvesting hebben het convenant Uitvoeringsoverleg Veiligheid en Zorg ondertekend. De

werkwijze binnen dit Uitvoeringsoverleg is erop gericht om vroegtijdig, snel, consequent, persoonsgericht, samenhangend en gelijktijdig te reageren op problematische jeugdgroepen en volwassenen die probleemgedrag vertonen. Dit alles is gericht op het verminderen en voorkomen en terugdringen van recidive en overlast, het verlenen van passende hulp, het realiseren van een persoonsgerichte aanpak voor de betrokkene en zo nodig een aanpak voor het gezin, en het versterken van de ketenregie en ketensamenwerking.

4.6 Melden van signalen

Er zijn verschillende mogelijkheden om zorgen en signalen rondom jeugdigen kenbaar te maken of te delen met andere partners. Meerpuntpartners in Zoetermeer zijn bekend met de Verwijsindex, Veilig Thuis en het Meldpunt Bezorgd.

Verwijsindex Haaglanden

Meerpuntpartners werken met de [Verwijsindex Haaglanden](#), waarvoor elke partij specifieke werkafspraken heeft gemaakt. Uitgangspunt is dat een jeugdige wordt opgenomen in de Verwijsindex als er sprake is van een complexe situatie of de veiligheid in het geding is. Een signaal in de Verwijsindex is bedoeld om de eigen zorg over een jeugdige kenbaar te maken en/of zicht te krijgen op zorgen van anderen, om zodoende te komen tot een betere afstemming en samenwerking. Het besluit om een signaal af te geven is een professionele afweging. Er moet sprake zijn van een ongunstig effect op de ontwikkeling van de jeugdige. Professionals kunnen ter ondersteuning gebruik maken van de [Handreiking Melden](#).

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

Alle Meerpuntpartners houden zich aan de Wet verplichte [meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#). Elke Meerpuntpartner heeft de meldcode toegepast op de eigen organisatie, waardoor er voor professionals een helder stappenplan beschikbaar is. In dit plan staat hoe professionals omgaan met het signaleren en melden van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanaf 1 januari 2019 is de meldcode aangescherpt en dient een afwegingskader in het stappenplan te zijn opgenomen. Voor professionals is het dan vereist om bij (vermoedens van) acuut of structureel onveilige situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling, ook als zij zelf hulp verlenen, melding te doen bij Veilig Thuis.

Meldpunt Bezorgd

Het [Meldpunt Bezorgd](#) (onderdeel van GGD Haaglanden) is er voor alle inwoners van Zoetermeer, die zich ernstig zorgen maken om (de situatie van) een medeburger. Hier kunnen ook jeugdigen bij betrokken zijn. Het gaat om situaties die mogelijk uit de hand dreigen te lopen, of om mensen met psychosociale problemen die hulp nodig hebben, maar zelf geen stappen zetten. Het kan om allerlei problemen gaan of een combinatie ervan, zoals verslaving, vervuiling, verwaarlozing, eenzaamheid. Zij geven advies of pakken de melding op door contact te leggen met de persoon die is aangemeld, soms volgt een huisbezoek. Vanuit het Meldpunt Bezorgd wordt onderzocht wat er speelt en welke instantie het best kan helpen om de situatie op te lossen. Dit kan ook een Meerpuntpartner zijn. Als hulp wordt geaccepteerd, draagt het Meldpunt Bezorgd de begeleiding over aan één of meerdere hulpverleningsorganisaties, zoals schuldhulpverlening, verslavingszorg, maatschappelijk werk, thuiszorg of psychiatrie.

5 Aandacht voor gezondheid in de wijk

5.1 Preventief gezondheidsbeleid

Het versterken van het normale leven met aandacht voor preventie, draagt bij aan de kwaliteit van basisvoorzieningen en aan een positieve ontwikkeling van kinderen en jongeren. Zo is bekend dat de eerste duizend dagen van een kind cruciaal zijn voor een goede ontwikkeling en bepalend voor de kansen in het latere leven. Aandacht voor gezondheid in de wijk is dan ook gericht op jeugdigen en hun ouders in de periode -9 maanden tot 23 jaar. De partners, actief op het gebied van gezondheid, zijn gericht op het bevorderen van positieve gezondheid. Dit zijn onder meer de gezondheidscentra, waar diverse partners samenwerken, de jeugdgezondheidszorg die op diverse vindplaatsen actief is, maar ook GGD Haaglanden, die via diverse projecten aan gezondheid werkt. Door vroegtijdig te interveniëren bij risico's in de ontwikkeling van jeugdigen, wordt mogelijk voorkomen dat zij later moeten terugvallen op jeugdhulp. Ontwikkelingsrisico's van jeugdigen hangen veelal samen met psychosociale problemen binnen een gezin, huisvesting, armoede en schulden. Preventie en hulp aan jeugdigen worden dan ook in de brede context van de jeugdige en zijn omgeving gezien.

5.2 Jeugdgezondheidszorg - screening en monitoring

Alle jeugdigen in Nederland hebben tot het 18e jaar recht op jeugdgezondheidszorg (JGZ). Dit betekent dat de JGZ vrijwel alle jeugdigen van 0 tot 18 jaar in Nederland in beeld heeft en hen regelmatige en longitudinale preventieve zorg aanbiedt. De kerntaken van de JGZ bestaan uit het systematisch volgen en beoordelen van de ontwikkeling van jeugdigen, het tijdig signaleren van problemen en het vroegtijdig opsporen van specifieke risico's. Daarnaast geeft de JGZ preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, waarin de JGZ ontzorgt en normaliseert, beoordeelt of extra ondersteuning of hulp nodig is en direct de juiste hulp erbij haalt. Daarnaast is een kerntaak van de JGZ de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

5.3 Collectieve preventie

Op basis van informatie, verkregen uit individuele contacten, adviseert de JGZ over een collectieve aanpak. De informatie wordt, naast overige databronnen, gebruikt voor beleidsontwikkeling op lokaal (gemeente, wijk en school) en landelijk niveau. Dit beleidsadvies is relevant voor gemeente, wijken, scholen, maar ook Meerpuntpartners, zodat initiatieven in samenhang kunnen worden opgezet. Ook GGD Haaglanden speelt hierbij een belangrijke rol.

5.4 Gezonde school

De Gezonde School-aanpak (PO, VO en MBO), helpt scholen om planmatig en structureel te werken aan verschillende thema's, die de gezondheid en een gezonde leefstijl van leerlingen bevorderen. Het gaat om thema's als voeding, mediawijsheid, roken en alcohol, relaties en seksualiteit (diversiteit) en welbevinden. Via het afstemmen van de Gezonde School-aanpak op de schoolprofielen ontstaat er een aanpak op maat, gericht op het verbeteren van het schoolklimaat.

Uitdaging is om het opvoedklimaat, het schoolklimaat en het wijkklimaat op elkaar af te stemmen.

Jeugdigen in kwetsbare situaties, komen het snelst in beeld als professionals op de plek waar ze het grootste gedeelte van de dag intensief doorbrengen, oog voor hen hebben. In dit geval de zogenaamde vindplaatsen in de wijk zoals het kinderdagverblijf, de school en de naschoolse opvangvoorzieningen.

Meerpuntpartners zijn verbonden aan de vindplaatsen en sluiten aan op de behoeften en mogelijkheden van de school en haar leerlingen. Dit om de hulp aan jeugdigen en gezinnen adequaat te kunnen organiseren.

6.1 Kinderdagverblijf en speel(taal)huis als vindplaats

De kinderopvang en speel(taal)huizen spelen een cruciale rol in de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Mede hierdoor vervullen zij een belangrijke signaleringstaak; het gaat dan vooral om signalen gerelateerd aan de ontwikkeling van de jeugdige, de opgroeisituatie thuis en de opvoedcapaciteit van ouders. Als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind, worden deze met de ouders besproken. De pedagogisch medewerkers staan hierin niet alleen. Zij kunnen of de interne zorgcoördinator inschakelen, gebruik maken van een jeugdverpleegkundige, die in de groep observeert, de medewerker ondersteunt met handelingstips of samen het gesprek met ouders voert, of een relevante externe partner betrekken.

6.2 School als vindplaats

Alle scholen vervullen een belangrijke functie in de wijk en fungeren als essentiële vindplaats voor jeugdigen. Dit geldt zowel voor de basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs scholen en het middelbaar beroepsonderwijs. De wijze waarop deze wijk- en signaleringsfunctie vorm krijgt verschilt per onderwijstypen, maar is gericht op het snel in kunnen zetten van passende (mogelijk korte) en gerichte hulp. Hiervoor is de juiste expertise nodig, zodat voorkomen wordt dat problemen uitgroeien tot complexe problematiek en gewaarborgd wordt dat korte vroegtijdige interventie volstaat. Dit kan alleen door (specialistische) hulp laagdrempelig toegankelijk te maken vanuit de school. Schoolmaatschappelijk werk vervult als toegangspartner op de scholen een belangrijke rol. Het inrichten van de toegang op VO en MBO vraagt nog aandacht.

6.3 Het MBO als wijk

Zoetermeer huisvest één MBO school (inclusief dependances), waar leerlingen vanuit Zoetermeer, maar ook daarbuiten, gebruik van maken. Deze leerlingen (16 – 27 jaar) worden voorbereid op de arbeidsmarkt, zodat zij met een diploma of startkwalificatie de school verlaten. Een beperkt deel van deze jongeren loopt soms vast in het onderwijs als gevolg van persoonlijke of thuisproblematiek. Ook voor hen is ouderbetrokkenheid nog essentieel, hoewel er andere privacyregels voor deze jeugdigen gelden. Voor hen is het relevant dat partijen optimaal samenwerken, zodat de ondersteuning, begeleiding of hulp vanuit school kan worden geboden. Hiervoor is het nodig dat de toegang tot de juiste hulp eenduidig en laagdrempelig is, waarbij zowel preventieve ondersteuning, jeugdhulp of ondersteuning vanuit de WMO mogelijk is, ongeacht waar deze jongeren woont.

6.4 De straat en vrije tijd

Jongerenwerkers vervullen de rol van medeopvoeders in de buurt, door de verbinding te leggen tussen de leefwereld van jongeren en de omgeving. Samen met het gezin, de school, verenigingen en organisaties in de wijk, dragen zij zorg voor een positief pedagogisch opgroei-klimaat. Op uiteenlopende momenten van de dag, leggen zij contact met jongeren op straat, op scholen en andere 'vindplaatsen'. Door de preventieve manier van werken en het vroegtijdig signaleren van belemmeringen tijdens het opgroeien, draagt het jongerenwerk bij aan het voorkomen van (zware) zorg. Bij complexe problematiek leiden zij toe naar de juiste partner en spelen zij een rol bij nazorg; bijvoorbeeld als support om zelfstandig een verantwoorde leefstijl te ontwikkelen en vast te houden.

Het jongerenwerk is toegankelijk voor alle jongeren in de leeftijd van circa 12 tot 23 jaar. Jongerenwerkers hebben hierbij specifieke aandacht voor jongeren, die extra ondersteuning nodig hebben bij het zinvol en constructief invullen van hun vrije tijd, school, opleiding of werk, en hebben aandacht voor jongeren, die problemen hebben of ze veroorzaken. Naast deze leeftijdsgroep is er vanuit het jongerenwerk via een specifiek programma aandacht voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar, die zorgelijk of delinquent gedrag vertonen.

6.5 Inzetten op doorgaande lijnen

Een doorgaande pedagogische lijn en een doorgaande onderwijslijn, met daarbij continuïteit in de ondersteuning en hulp voor jeugdige en gezin is van groot belang. Dat vraagt om afstemming tussen de voorschoolse voorzieningen naar de basisschool, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs. Ook is de afstemming van en naar speciaal (basis/voortgezet) onderwijs in deze keten essentieel. Bovendien gaat het bij die overgangsmomenten juist om afstemming tussen onderwijs en externe partners, zoals buitenschoolse opvang, jeugdhulp, politie, leerplicht en partners op het gebied van arbeid. Ook is de samenwerking met ouders in alle gevallen van groot belang voor een succesvolle doorgaande lijn, hoewel de wijze waarop zij betrokken zijn, verschilt tussen de kinderopvang en het MBO. Met goede doorgaande lijnen wordt voorkomen dat kennis en ervaring rond een leerling verloren gaat bij de overstap naar een nieuwe school. Voorwaarde voor het creëren van deze goede doorgaande lijnen zijn een preventieve en effectieve overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van de jeugdige. De handelingsgerichte adviezen, maar ook de afspraken en samenwerking tussen partners en begeleiding van jeugdigen (en hun ouders) zijn relevant voor de nieuwe plek. Met goede doorgaande lijnen kan efficiënter worden gewerkt en wordt toename van problemen, 'thuiszitten' en voortijdige schooluitval zo veel mogelijk voorkomen.

6.6 Verbinding Onderwijs - Jeugdhulp

Scholen hebben in het kader van de Wet Passend Onderwijs een 'zorgplicht', zodat voorkomen wordt dat kinderen thuis komen te zitten. Dit houdt in dat scholen ervoor moeten zorgen dat een kind dat extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft, altijd een plek krijgt op de school van eigen keuze, of op een andere gewone school als de school van keuze de benodigde hulp niet kan bieden, of een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Om hier aan te voldoen werken zij nauw samen met de Meerpuntpartners.

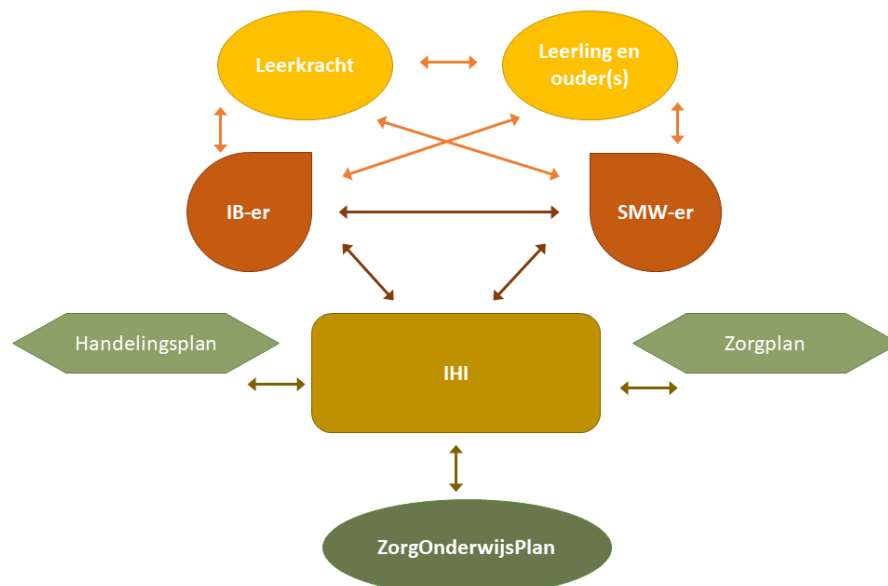
Kwalitatieve zorgstructuur in het onderwijs

Stichting Onderwijs Advies verzorgt de schoolbegeleiding in het primair onderwijs. Het doel is het versterken van het onderwijs aan leerlingen op de Zoetermeerse basisscholen. De begeleiding richt zich op deskundigheidsbevordering, trainingen, het doen van onderzoek en het bieden van ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, gedragsproblemen of hoogbegaafdheid. Ook de JGZ speelt een structurele rol binnen de school. Zij voeren bij de leerlingen periodieke gezondheidsonderzoeken uit, vervullen een rol bij schoolverzuim, maar ondersteunen ook onderwijzend personeel via het bieden van handelingsgerichte adviezen. Dit laatste geldt ook voor de toegangspartner op school: het schoolmaatschappelijk werk. Daarnaast vervullen relevante Meerpuntpartners een rol op school binnen diverse overleggen: IHI, ZAT, ZOJA.

Integraal Handelingsgericht Indiceren (IHI)

Scholen primair onderwijs hanteren de IHI-werkwijze. Dit doen zij onder meer om zo veel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs te behouden met behulp van een ondersteuningsaanbod. Kern is dat in een zo vroeg mogelijk stadium alle beschikbare deskundigheid wordt benut om te komen tot een passend ondersteunings- of zorgtraject. In deze werkwijze - die is uitgewerkt in bijlage V - staan de leerling, de leerkracht en de ouder(s) centraal. Handelingsgericht denken en werken, waarbij gedacht wordt in mogelijkheden, vormen het uitgangspunt. Immers wat de kenmerken van een leerling ook zijn, er zijn altijd doelen te stellen en er zijn altijd onderwijsbehoeften te benoemen. Essentieel is dat er een onderwijsplek geboden wordt in samenhang met mogelijke gezinsondersteuning.

Figuur 6.1 IHI-overlegstructuur

Flexibel Zorg Actie Team (ZAT)

In het voortgezet onderwijs wordt gewerkt met flexibele Zorg Actie Teams. Het ZAT is een multidisciplinair netwerk van ketenpartners, dat zich bezighoudt met de onderwijs- en ondersteuningsvragen van de school. De 'kern' van het flexibele ZAT wordt gevormd door de schoolzorgcoördinator, de Begeleider Onderwijs en Zorg (BOZ), de schoolmaatschappelijk werker en de medewerker JGH. Daarnaast zijn een vaste leerplechtambtenaar, een schoolarts of –verpleegkundige van de JGZ en de wijkagent aan het ZAT verbonden. Het team overlegt met een hoge frequentie (dit verschilt per school), over leerlingen met een onderwijs- of en/of ondersteuningsbehoefte. In het team wordt afgesproken wie per leerling de regie krijgt, om te kijken wat nodig is om de ontwikkeling van de leerling (binnen het onderwijs) goed te laten slagen. Het MBO hanteert een vergelijkbare zorgstructuur, maar spreekt van mini-ZAT.

ZOJA, Zoetermeer's Onderwijsjeugdhulparrangement

ZOJA is er specifiek voor (dreigende) thuiszitters bij wie ondanks aantoonbare inzet vanuit het IHI-overleg, er nog geen passende onderwijsplek voorhanden is. Leerlingen worden bij het ZOJA geplaatst op basis van besluitvorming door de 'driehoek', bestaande uit de bij de leerling betrokken coördinator passend onderwijs, medewerker JGH en medewerker leerplecht. Voorwaarde voor plaatsing bij ZOJA is de beschikbaarheid van een OPP en een plan van aanpak, waarin op basis van de behoeften van de leerling staat geformuleerd:

- welke faciliteiten (onderwijs en jeugdhulp) nodig zijn
- de periode, waarvoor deze faciliteiten noodzakelijk worden geacht
- een opbouw- en afbouwschema richting doelstelling
- financiering van de gewenste additionele faciliteiten
- evaluatiemomenten en meetfactoren

De leerlingen die bij ZOJA worden geplaatst, blijven – voor zover van toepassing - ingeschreven bij de school, waar zij tot het moment van plaatsing staan ingeschreven. Deze school blijft ook verantwoordelijk – in het kader van de zorgplicht – voor de leerling. De school blijft nauw betrokken bij de ontwikkeling van de bij ZOJA geplaatste leerling, totdat er een passende onderwijsplek is gevonden.

7.1 Meerpunt Inlooppunt

Het Meerpunt Inlooppunt is een laagdrempelige voorziening, waar iedereen terecht kan met vragen over de ontwikkeling van kinderen. Iedereen die in gesprek wil over dat wat er komt kijken bij het veilig en gezond opgroeien van jeugdigen in Zoetermeer is welkom bij het Meerpunt Inlooppunt. Ook voor thema's als beleving van het ouderschap, echtscheiding, zwangerschap etc. kunnen (toekomstige) ouders en/of opvoeders vanaf de zwangerschap, totdat het kind volwassen is bij het Meerpunt Inlooppunt terecht.

Meerpunt Inlooppunt

<i>Missie</i>	(Toekomstige) ouders en kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar een laagdrempelige ingang bieden voor inspiratie, consultatie en advies rondom het veilig en gezond kunnen opgroeien in Zoetermeer.
<i>Visie</i>	Het Meerpunt Inlooppunt investeert in preventie (het voorkomen van problemen op latere leeftijd), door zich in te zetten voor het versterken van het ouderschap als investering in de jeugd.
<i>Kernwaarden</i>	Toegankelijk, Positief, Verbindend
<i>Strategie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Zichtbaarheid vergroten van het Meerpunt Inlooppunt in het Forum, via Meerpuntpartners en via partnerorganisaties op informele plekken. - Bieden van informatie en advies en het motiveren en stimuleren van preventief aanbod, zodat eerder de juiste preventieve ondersteuning op maat kan worden geboden. - Outreachend werken, door zich meer te begeven in de leefwereld van ouders en kinderen, zodat de doelgroep op laagdrempelige wijze in aanraking komt met het Meerpunt Inlooppunt.

Informatie en advies

Medewerkers van het Meerpunt Inlooppunt vormen het eerste aanspreekpunt en denken graag mee met ouders en jeugdigen. Daar krijgen zij doelgericht advies, waarbij het zelf oplossend vermogen wordt gestimuleerd. De medewerkers normaliseren, bieden een luisterend oor en geven erkenning. Ook professionals werkzaam in de (pedagogische) basisvoorzieningen kunnen voor informatie en advies terecht bij het Meerpunt Inlooppunt.

Gericht verwijzen naar passend aanbod

Het Meerpunt Inlooppunt beschikt over de sociale kaart van het (preventieve) aanbod aan opvoed- en opgroei-ondersteuning in Zoetermeer. Met deze kennis van het (preventieve) aanbod en met de kennis van de werkwijze van de toegang tot jeugdhulp verwijst het Meerpunt Inlooppunt ouders en jeugdige gericht naar het meest passende hulp- en ondersteuningsaanbod. Met elkaar gaan ze op zoek naar een oplossing die past, zowel voor jeugdigen, ouders, mede-opvoeders als professionals.

Website

Ook online is Meerpunt bereikbaar. Meerpunt reikt via haar website www.meerpunt.nl informatie aan van Stichting Opvoeden.nl over een gezonde en veilige ontwikkeling van jeugdigen. Verdiepende of aanvullende vragen kunnen ouders en jeugdigen het Meerpunt Inlooppunt stellen per mail, telefoon of whatsapp. Daarnaast zijn zij middels een facebookpagina actief op sociale media.

Themabijeenkomsten

Het organiseren en faciliteren van themabijeenkomsten voor professionals is ook een taak van het Meerpunt Inlooppunt. Daarnaast zijn er voor ouders workshops en cursussen met wisselende onderwerpen gerelateerd aan ouderschap, de ontwikkeling van jeugdigen en wat het vraagt aan ondersteuning voor jeugdigen om gezond en veilig op te kunnen groeien. Zij werken hierin samen met diverse Meerpuntpartners, waarbij zij een verbindende rol spelen bij het versterken van de onderlinge samenwerking.

Versterken ouderschap

Medewerkers van het Meerpunt Inlooppunt werken aan het versterken van het ouderschap¹. Zij gaan er van uit dat alle ouders het beste willen voor hun kind en beseffen dat ouderschap kwetsbaar maakt. Praten over ouderschap zorgt ervoor dat ouders open gaan staan voor het mogelijke effect van hun eigen gedrag op het kind. Ouders hebben vertrouwen nodig in zichzelf als opvoeder en het gevoel dat ze het goed doen. Het Meerpunt Inlooppunt speelt hierbij een belangrijke rol.

Outreaching werken

Daar waar ouders en jeugdige 'van nature' komen wordt informatie ter beschikking gesteld via foldermateriaal. Daarnaast is het Meerpunt Inlooppunt ook steeds meer te vinden op relevante vindplaatsen in de stad. Door zich meer te begeven in de leefwereld van de doelgroep, komen meer ouders (die niet snel het Inlooppunt opzoeken) op laagdrempelige wijze in aanraking met de mogelijkheden van Meerpunt.

7.2 Jongeren Informatie Punt (JIP)

Het Jongeren Informatie Punt (JIP) is gericht op het ondersteunen van jongeren bij hun ontplooiing, zelfredzaamheid en zelfstandigheid. Hiertoe biedt het JIP gratis en anoniem informatie, advies en ondersteuning aan jongeren tussen de 12 en 27 jaar. Het JIP heeft daarbij speciale aandacht voor kwetsbare groepen met een specifieke informatiebehoefte, zoals jonge moeders, zwerfjongeren, jongeren met schulden en jongeren die jeugdhulp ontvangen. Als blijkt dat meer nodig is, fungeert het JIP als wegwijzer naar andere instanties.

¹ Het Meerpunt Inlooppunt baseert haar werkwijze op de ouderschapstheorie van Alice van der Pas.

Jongeren Informatie Punt

<i>Missie</i>	Het Jongeren Informatie Punt (JIP) biedt gratis en anoniem informatie, advies en ondersteuning aan alle jongeren tussen de 12 en 27 jaar, gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid.
<i>Visie</i>	Het JIP investeert in de ondersteuning van kwetsbare jongeren bij hun ontplooiing en werkt aan het vergroten van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid.
<i>Kernwaarden</i>	Laagdrempelig, Participatie, Verbindend
<i>Strategie</i>	<ul style="list-style-type: none">- Zichtbaarheid vergroten van het JIP in het Forum, via Meerpuntpartners en via partnerschap op informele plekken.- Bieden van informatie, advies en faciliteiten om jongeren (indien nodig) te stimuleren ondersteuning te zoeken en hun zelfredzaamheid te vergroten.- Laagdrempelig spreekuren aanbieden, gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen en thema's.

Informatie en advies

Het JIP maakt informatie toegankelijk voor jongeren, omdat zij door de weldaad aan (digitale) informatie het lastig vinden deze te interpreteren en op waarde te schatten. Het JIP biedt deze informatie aan op relevante vindplaatsen (onder andere school), ter preventie van problemen op materieel en immaterieel gebied. Om hen goed te kunnen informeren en adviseren heeft het JIP op het gebied van jongerenthema's een goed overzicht van de sociale kaart in Zoetermeer: www.jiphaaglanden.nl. Dit alles vanuit het idee dat jongeren zo beter in staat zijn om keuzes te maken voor hun verdere ontwikkeling.

Bevorderen zelfredzaamheid

Jongeren kunnen bij het JIP terecht met elke vraag. De jongeren kunnen gebruik maken van de computer- en internetfaciliteiten van de bibliotheek om sollicitatiebrieven te schrijven, informatie of woonruimte te zoeken of om hulp te krijgen bij het aanvragen van studiefinanciering, toeslagen of het terugvragen van belasting. In de meeste gevallen worden zij direct geholpen, anders verwijst het JIP 'warm' door naar instellingen die hen verder kunnen helpen. Via aparte spreekuren, die uitgevoerd worden door het JIP zelf en door andere organisaties, neemt de drempel naar vervolghulp af of hoeven zij niet door te verwijzen. Daarnaast verzorgt het JIP vanuit preventief oogpunt diverse voorlichtingen en is het JIP actief op social media. Jongerenadviseurs zijn steeds vaker vloggend op social actief.

Jongerenparticipatie

Het JIP stimuleert en faciliteert de participatie van jongeren in de samenleving, in hun eigen leefomgeving en binnen het JIP. Zij worden steeds meer betrokken bij de dienstverlening en actief gevraagd mee te denken over trends en signalen in de samenleving. In samenwerking met organisaties en jongeren, leidt dit tot nieuwe projecten die de informatievoorziening, preventie en hulpverlening voor jongeren verbeteren en optimaliseren. Daarnaast wordt gewerkt met peereducation, ervaringsdeskundigen en maatjes om de dienstverlening van het JIP te ondersteunen. Voor het JIP zelf is samenwerking en participatie ook van groot belang. Het JIP neemt daarom deel aan diverse netwerken, waarin informatie wordt uitgewisseld, gericht op het vroegtijdig oppakken van signalen en het optimaliseren van de samenwerking.

7.3 Digitaal platform Wijkzorgnetwerk Zoetermeer

Vanuit de gemeente Zoetermeer is het digitale platform Wijkzorgnetwerk (WZN) opgezet voor iedereen die werkzaam is in het sociaal domein (www.wijkzorgnetwerk.nl). Het besloten platform biedt informatie voor professionals en vrijwilligers, die werkzaam zijn vanuit een professionele organisatie en zich inzetten voor maatschappelijke ondersteuning, wonen, onderwijs, veiligheid, werk en inkomen, (jeugd)zorg of welzijn in Zoetermeer. Ook alle Meerpuntpartners zijn lid van het platform. Het digitale platform biedt de mogelijkheid om iedereen in het Wijkzorgnetwerk snel op te hoogte te brengen van het laatste nieuws en mededelingen. Op het platform kunnen professionals kennis halen, maar ook zelf berichten plaatsen om anderen te informeren. Het platform voorziet daarmee in de behoefte om binnen het sociaal domein kennis en informatie makkelijker met elkaar te kunnen delen, interactie te stimuleren en elkaar te kunnen vinden. Professionals en vrijwilligers van verschillende organisaties (breder dan de Meerpuntpartners) zijn zo met elkaar verbonden, waardoor samenwerken (in de wijk) makkelijker gaat.

8 Preventief ondersteuningsaanbod

8.1 Jeugdigen en ouders; expert van hun eigen leven

Jeugdigen en ouders kennen zichzelf het beste en weten wat wel en niet bij hen past. Wat kunnen zij zelf, waar kan het eigen sociale netwerk hen bij ondersteunen en welk (preventief) aanbod kan ondersteunend voor hen zijn. Jeugdigen en ouders kunnen gebruik maken van het vrij toegankelijke preventieve aanbod in Zoetermeer. Het Meerpunt Inlooppunt en het Jongeren Informatie Punt kunnen hen daarbij gericht adviseren. Ook brengen medewerkers, werkzaam in de toegang de mogelijkheden van het preventieve aanbod actief bij hen onder de aandacht. Het grootste deel van de tijd is het gezin aan zet om op eigen kracht iets van het leven te maken. Belangrijk daarom is dat het gezin zelf oplossingen bedenkt die werkbaar en haalbaar zijn. Dit vraagt geduld en vertrouwen, maar is nodig om uiteindelijk voor duurzame verandering te zorgen. Professionals vanuit de Meerpuntpartners zetten zich in om een bijdrage te leveren aan het succes dat het gezin uiteindelijk boekt.

8.2 Outreachend werken

Niet alle jeugdigen en ouders, die gebaat zouden zijn bij ondersteuning en hulp, nemen hun verantwoordelijkheid om dit voor hun kind te organiseren. Het is daarom belangrijk om aan te sluiten bij de vindplaatsen die er in de wijk zijn, zodat er laagdrempelig en preventief contact kan worden gelegd. Veel Meerpuntpartners zijn bereikbaar via de eigen fysieke organisatie, van waaruit zij hun specifieke werkzaamheden verrichten. Naast deze manier van werken, zoeken Meerpuntpartners vaker met elkaar de samenwerking en zijn outreachend actief. Hiermee wordt bedoeld, dat de Meerpuntpartner zich begeeft in de leefwereld van de doelgroep. Dit kan zijn de school, de kinderboerderij, de pleinen in de wijk etc. Ook kunnen de Meerpuntruimtes (IKC) hiervoor worden gebruikt. Door dicht(er) bij kinderen en ouders te komen, ontstaat er meer zicht op wat er bij hen leeft en komt deze doelgroep op laagdrempelige wijze in aanraking met het aanbod en de expertise van de diverse Meerpuntpartners.

8.3 Versterken en inzetten van informele netwerken

Het versterken van het eigen netwerk vraagt soms een steuntje in de rug. Meerpuntpartners kunnen jeugdigen en ouders ondersteunen bij het benaderen en versterken van hun netwerk. Zij spelen een belangrijke rol bij het behalen van de doelen van het betreffende gezin en zijn van betekenis bij het uitvoering geven hieraan. Hiervoor is het nodig om het netwerk in kaart te brengen en jeugdigen en ouders te stimuleren het gesprek aan te gaan. Ook voor hen blijkt het waardevol om stil te staan bij mensen die iets voor hen willen betekenen. Samen worden oplossingen bedacht voor eventuele knelpunten. Hierbij kan het informele netwerk (vrijwilligersorganisaties) een rol spelen als op dat moment vanuit het eigen netwerk geen ondersteuning mogelijk is. Ook het verenigingsleven (sport, muziek, cultuur) kan een rol spelen bij de ondersteuning van de jeugdige en het gezin.

8.4 Investeren in ouderschap

Investeren in een positieve beleving van het ouderschap is een belangrijke beschermende factor voor het veilig en gezond opgroeien van kinderen. Meerpuntpartners spannen zich in om ouders een laagdrempelige en veilige plek te bieden om ervaringen met en over het ouderschap te delen. Ouders voelen zich gesterkt als ze af en toe even stoom kunnen afblazen, even klagen of samen verwachtingen managen. Zo wordt voorkomen dat emoties te hoog oplopen. Ouders hechten er waarde aan dat hun eigen deskundigheid en ervaringen

worden meegenomen in de gesprekken met professionals. Zij waarderen een luisterend oor als steun, waardoor stress en onzekerheid bij ouders kan afnemen, wat een positieve invloed heeft op het opvoedhandelen van ouders. Meerpuntpartners zijn van toegevoegde waarde voor ouders in het proces van het ouderschap. Afhankelijk van de rol van de Meerpuntpartner, vestigen zij de aandacht op positieve ouderervaringen en hebben aandacht voor de onderlinge samenwerking, zodat ouders zich gesterkt voelen in het ouderschap.

8.5 Aandacht voor ehealth

Ehealth is het gebruik van hedendaagse informatie- en communicatietechnologieën, in het bijzonder internettechnologie, om gezondheid en gezondheidszorg te ondersteunen of te verbeteren. Ehealth biedt veel tools en mogelijkheden voor de bevordering van zelfredzaamheid, gezonde leefstijl (preventie) en andere gezondheidsvaardigheden. Ehealth kan zich richten op het primaire zorgproces van informatie, advies, ondersteuning, begeleiding, behandeling of nazorg. Van ehealthtoepassingen is inmiddels aangetoond dat zij effectief kunnen zijn. Echter, binnen de jeugdhulp zijn de meeste producten nog in ontwikkeling en is de wetenschappelijke onderbouwing nog summier. Online hulpverlening biedt voor jeugdige en gezinnen veel kansen. Het voordeel van ehealth is dat het onafhankelijk is van tijd en plaats, zelfredzaamheid kan stimuleren en kosten kan besparen. Daarbij kunnen de tools meer aansluiten bij de belevingswereld van jeugdigen, zijn ze laagdrempelig en biedt het mogelijkheden om thuis te oefenen. Ook blijken sommige jeugdigen online gemakkelijker gevoelens en gedachten te kunnen uiten.

8.6 Preventief ondersteuningsaanbod

De gemeente Zoetermeer zet met haar preventief jeugdbeleid in op het bevorderen van het opgroei-klimaat en het bevorderen van zorg op maat voor jongeren. Uitgangspunt hierbij is dat opvoedproblemen ontstaan of blijven bestaan door een samenspel van factoren op het niveau van het gezin, de sociale omgeving en de hulpverlening. Preventieve jeugd- en gezinsondersteuning is erop gericht de afstemming tussen deze factoren te versterken, ter voorkoming van (verdere) problemen. De leefwereld van kinderen en hun ouders staat hierbij centraal. Juist het benutten en versterken van de kracht van het gezin in zijn sociale omgeving is het startpunt van de ondersteuning, begeleiding en hulp.

Het Meerpunt Inlooppunt en het Jongeren Informatiepunt zijn op de hoogte van het meest passende preventieve aanbod en adviseren hierbij. Een overzicht van het diverse aanbod is opgenomen in bijlage IV en op de betreffende websites te vinden. Het gaat onder meer om:

- Groepsgerichte themabijeenkomsten
- Pedagogische advisering en licht pedagogische hulp
- Praktische ondersteuning en begeleiding thuis
- Gezinsondersteuning
- Opgroeien in Zoetermeer: vrije tijd, juridisch, wonen, geld/schulden, school, werk, seks/seksualiteit, hulp, gamen/roken/middelengebruik, jonge vluchtelingen, jonge ouders.

9 Toegang tot jeugdhulp

9.1 Laagdrempelige toegang tot jeugdhulp in Zoetermeer

De Jeugdwet draagt gemeenten op de toegang tot voorzieningen binnen de jeugdhulp in te richten. Deskundige toeleiding is nodig om te kunnen adviseren over, te bepalen van en het kunnen inzetten van de aangewezen voorziening. De toegang betreft zowel de algemene, vrij toegankelijke voorzieningen als de individuele, niet vrij toegankelijke voorzieningen, waar een verwijfsbrief (beschikking) voor nodig is.

De gemeente Zoetermeer heeft de toegang dichtbij, op de vindplaatsen georganiseerd, zodat elke jeugdige die jeugdhulp nodig heeft deze ook op een laagdrempelige wijze kan krijgen. Het gesprek over mogelijke hulp en ondersteuning vindt daarmee plaats bij de consultatiebureaus, de huisartspraktijken, basisscholen, middelbare scholen en Jeugd- en Gezinshulp.

9.2 Toegangspartners

De toegang tot jeugdhulp in de gemeente Zoetermeer wordt gevormd door verschillende partners, namelijk:

Huisartsen, ondersteund door Praktijkondersteuners Huisarts-jeugd (POH-jeugd):

Huisartsen hebben de wettelijke bevoegdheid om rechtstreeks te verwijzen naar (alle vormen van) jeugdhulp, die ingekocht zijn door de gemeente. In Zoetermeer zijn werkafspraken gemaakt voor welke vormen van jeugdhulp zij wel of niet zullen rechtstreeks verwijzen (dit is tevens uitgewerkt voor de verschillende toegangspartners). Om hen te ondersteunen bij het gericht verwijzen naar jeugdhulp is geïnvesteerd in de praktijkondersteuners huisartsen jeugd (POH-jeugd). Zij verzorgen onder verantwoordelijkheid van de huisarts onder meer de vraagverheldering, de (eenvoudige) screening, de toeleiding naar het preventieve aanbod, de lichte begeleiding, de inzet van e-health, de ondersteuning bij verwijzing door de huisarts en ondersteuning bij afstemming binnen de gemeentelijke toegang en de afhandeling van verlengingsverzoeken.

Jeugdartsen van de jeugdgezondheidszorg:

Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West (St. JGZ ZHW) voert voor onder meer de gemeente Zoetermeer het basispakket JGZ uit. Hiermee vervult zij een brede preventieve rol voor alle kinderen tot 18 jaar en hun ouders in Zoetermeer. Jeugdartsen mogen rechtstreeks verwijzen naar (alle vormen van) jeugdhulp. Hiermee vormen zij de verbinding tussen jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp.

Schoolmaatschappelijk werkers van Schoolformaat (Primair Onderwijs):

Sinds 2018 is Schoolformaat (onderdeel van Jeugdformaat), verantwoordelijk voor het schoolmaatschappelijk werk in het basisonderwijs in Zoetermeer. De schoolmaatschappelijk werkers geven (kortdurende) begeleiding aan leerlingen en/of ouders, verwijzen naar het vrij toegankelijke preventieve hulpaanbod en kijken samen met de ouders of een verwijzing naar de gespecialiseerde jeugdhulp gewenst is. Voor bepaalde vormen van jeugdhulp zijn de schoolmaatschappelijk werkers gemandateerd door het college van burgemeester en wethouders.

Medewerkers van team Jeugd- en Gezinshulp (JGH):

De gemeente Zoetermeer heeft in 2015 een nieuwe gemeentelijke toegangsvoorziening opgericht, Jeugd- en Gezinshulp (JGH). Dit team bepaalt namens het college van de gemeente Zoetermeer in overleg met de jeugdige en zijn ouders welke hulp nodig is.

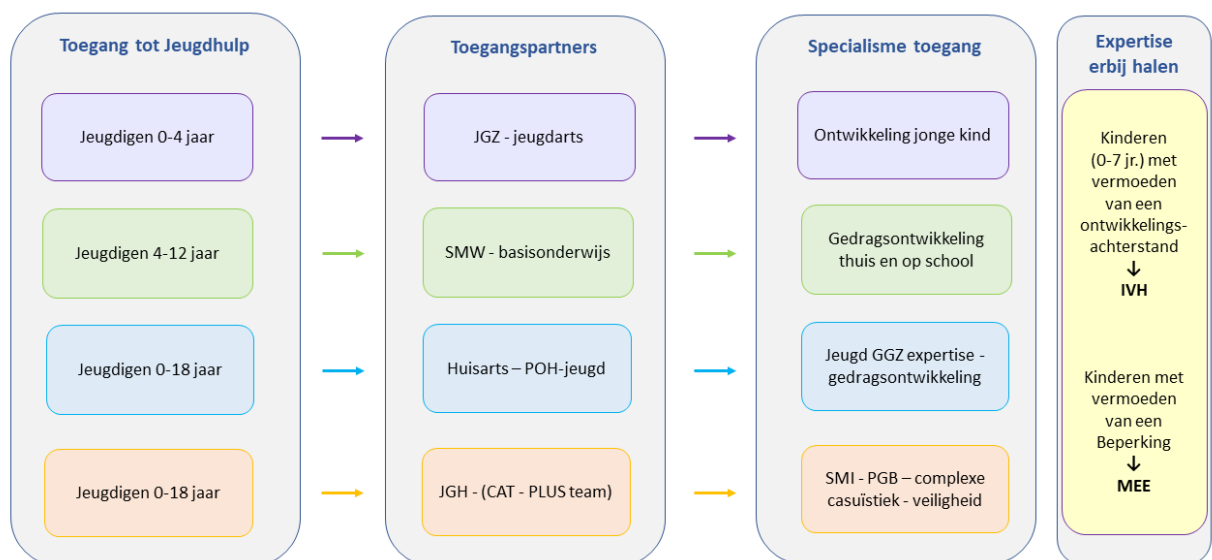
JGH werkt in twee teams:

- *Consultatie en Advies Team (CAT):* Het CAT is tijdens kantooruren bereikbaar voor alle professionals in Zoetermeer. Medewerkers staan hen te woord om mee te denken en te overleggen over inhoudelijke vragen, vragen over het aanbod en/of als er zorgen zijn over veiligheid binnen een gezin. Zij behandelen zorgmeldingen, voeren screenings uit en stellen beschikkingen op.
- *Plusteam:* Het Plusteam bestaat uit medewerkers die zich voornamelijk bezighouden met complexe casuïstiek, zorgmeldingen en zorgmijders. Zij voeren casusregie specifiek bij gezinnen waarbij de veiligheid van jeugdigen in het geding is.

Naast de toegangsmedewerkers kan een jeugdige ook toegang krijgen tot jeugdhulp, indien in het kader van kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering door onder meer de kinderrechter, het openbaar ministerie of de gecertificeerde instelling (GI, waaronder Jeugdbescherming West, William Schrikker Groep en het Leger des Heils) is bepaald dat jeugdhulp nodig is.

Ouders met kinderen in de leeftijd van 0 - 4 jaar kunnen met vragen in eerste instantie bij de JGZ terecht, ouders met kinderen in de leeftijd van 4 - 12 jaar kunnen hun vragen gemakkelijk stellen bij de schoolmaatschappelijk werker op school, jeugdigen op het voortgezet onderwijs kunnen bij JGH terecht en de jeugdige en ouders kunnen altijd rechtstreeks via de huisarts en de praktijkondersteuners jeugd geholpen worden.

Figuur 9.1 Toegang tot jeugdhulp

PGB: persoonsgebonden budget

SMI: Sociaal Medische Indicatie

9.3 Specifieke expertise

De medewerkers in de toegang zijn SKJ-geregistreerd (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd) of zijn een wettelijke verwijzer. Zij dienen gebruik maken van diverse richtlijnen, waaronder de richtlijn: Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp. Richtlijnen zijn bedoeld om jeugdprofessionals te ondersteunen in hun dagelijks werk en richting te geven aan de afwegingen die in het jeugddomein dagelijks gemaakt worden. Toch zijn er situaties denkbaar, waarbij het wenselijk is, dat de toegangspartners gebruik kunnen maken van extra specifieke expertise.

- Voor kinderen van 0-7 jaar waarbij een vermoeden is van een ontwikkelingsachterstand, gebaseerd op zorgen rondom de emotionele, verstandelijke en/of lichamelijke ontwikkeling, of als het gedrag van het kind aanleiding geeft tot zorgen, kan gebruik gemaakt worden van [Integrale Vroeghulp \(IVH\)](#).
- Voor ouders en kinderen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking, niet aangeboren hersenletsel, autisme en psychiatrische problematiek kan gebruik worden gemaakt van de vraagverheldering door *MEE*.

Integrale Vroeghulp (IVH)

Integrale Vroeghulp (IVH) biedt een preventieve aanpak voor kinderen van 0 tot 7 jaar met een (vermoedelijke) ontwikkelingsachterstand, gebaseerd op zorgen rondom de emotionele, verstandelijke en/of lichamelijke ontwikkeling, of als het gedrag van het kind aanleiding geeft tot zorgen. De aanpak bestaat uit vroegsignalering, zodat tijdig vroegdiagnostiek zorg en ondersteuning kan worden ingezet. Dit alles om snel duidelijkheid te krijgen over een eventuele diagnose en de ontwikkeling van het kind optimaal te stimuleren. IVH kan voor alle toegang medewerkers ondersteuning bieden bij de vraagverheldering en indien nodig kan IVH via de jeugdarts toeleiden naar jeugdhulp. IVH hanteert de volgende werkwijze:

- Vanuit IVH wordt binnen 10 werkdagen contact opgenomen met de cliënt om de vraagverheldering over te nemen van de toegangspartner.
- Binnen de aanpak IVH is een multidisciplinair team actief. Hierdoor is multidisciplinaire diagnostiek snel en aansluitend bij de vraag van ouders beschikbaar. De jeugdarts, onderdeel van het team, verzorgt vervolgens de verwijzing tot jeugdhulp.
- Medewerkers van IVH stellen een plan op (1H,1P,1R), op basis van het advies vanuit verschillende disciplines. Hierin is aandacht voor zorg en onderwijs voor het kind én voor ondersteuning van het gezin (inclusief broertjes en zusjes).
- Toegangspartners maken afspraken met IVH over de terugkoppeling van het traject.

Kinderen of ouders met een beperking

De onafhankelijke cliëntondersteuners van MEE hebben veel expertise over mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking, niet aangeboren hersenletsel, autisme en psychiatrische problematiek. MEE werkt met een uitgebreide hulpvraagverduidelijking, vraagt breed uit en leidt toe naar de juiste zorg. Indien een cliënt via MEE binnenkomt, verzorgt MEE de vraagverheldering. Als blijkt dat er een verwijzing naar de niet vrij toegankelijke jeugdhulp nodig is, kiest de MEE-medewerker daartoe de meest aangewezen toegangspartner. Ook bij de toegang is expertise van MEE gewenst i.v.m. vraagverheldering van de cliënt. Wanneer er bij een toegangspartner sprake is van vermoeden van (L)VB of expertise van MEE gewenst is, biedt MEE ondersteuning bij de vraagverheldering.

9.4 GIZ: Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte

Naast dat de toegang dichtbij is ingericht met aandacht voor de inzet van het vrij toegankelijk preventief aanbod, is het belangrijk om de juiste hulp te bieden. Om een goede inschatting te kunnen maken van wat nodig is, vragen de toegangsmedewerkers de situatie breed uit (diverse leefgebieden), zodat een gezinsgerichte en integrale aanpak kan worden ingezet. Hiervoor gebruiken medewerkers in de toegang de GIZ: Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte. Zij zijn hiervoor getraind.

GIZ-methodiek: De GIZ-methodiek is een wetenschappelijk onderbouwde integrale methodiek, waarmee de professional samen met de jeugdige en zijn/haar ouders op motiverende wijze de aard en de ernst van de zorgbehoeften van een jeugdige of gezin in kaart brengt.

De GIZ-methodiek maakt gebruik van:

- 1 *Het Common Assessment Framework* (de CAF – driehoek): een raamwerk dat richting geeft voor een helder gesprek rondom de ontwikkeling, de opvoeding thuis en de omgeving van de jeugdige. Er ontstaat een integraal beeld waarin duidelijk wordt dat kindkenmerken, gezinskenmerken en omgevingskenmerken van invloed op elkaar zijn.
- 2 *De Gezonde Ontwikkeling Matrix* (GOM): de gezamenlijke analyse wordt systematisch weergegeven in de matrix. Hieruit volgen aard, ernst en urgentie van de zorgbehoefte.

9.5 Verwijzen op productcategorie

Voor medewerkers in de toegang is het van belang dat zij kunnen verwijzen naar jeugdhulp. Niet elke partner heeft daarbij dezelfde mogelijkheden.

Er zijn drie werkwijzen ontwikkeld:

- 1 *Direct toeleiden:* Medewerkers in de toegang kunnen direct toeleiden naar jeugdhulp en verwijzen op productcategorie. Per categorie bieden jeugdhulpaanbieders verschillende producten aan. Er wordt verwezen op de volgende categorieën:

Productcategorie
1. Dagbehandeling
2. Jeugd-GGZ (Basis of Specialistisch)
3. Jeugdhulp ambulante
4. Jeugdhulp crisis
5. Jeugdhulp verblijf (exclusief behandeling)
6. Jeugdhulp verblijf (inclusief behandeling)
7. Kindergeneeskunde
8. Persoonlijke verzorging
9. Vervoer

Per toegangspartner zijn afspraken gemaakt op welke categorie zij (onder welke voorwaarden) wel of niet mogen verwijzen. Zo kunnen alle partners direct toeleiden naar jeugdhulp ambulante. Voor de overige productcategorieën verschillen de mogelijkheden om direct toe te leiden per partner.

- 2 **Gebruik maken van het vier-ogen principe:** In het kader van kwaliteitsborging staat in de toegang het van elkaar leren centraal. Gewerkt wordt daarom volgens het vier-ogen-principe bij toeleiding naar bepaalde productcategorieën. Hiermee wordt bedoeld dat afhankelijk van de casus met de juiste functionaris wordt afgestemd, of wordt meegekeken, of zelfs gezamenlijk het gesprek gevoerd. De partner die de casus inbrengt, blijft verantwoordelijk.
- 3 **Overdragen:** Bij toeleiding naar bepaalde productcategorieën wordt de casus die een specifieke expertise vraagt, overgedragen aan een geschikte partner. Hiermee wordt de verantwoordelijkheid voor de toeleiding naar hulp overgedragen.

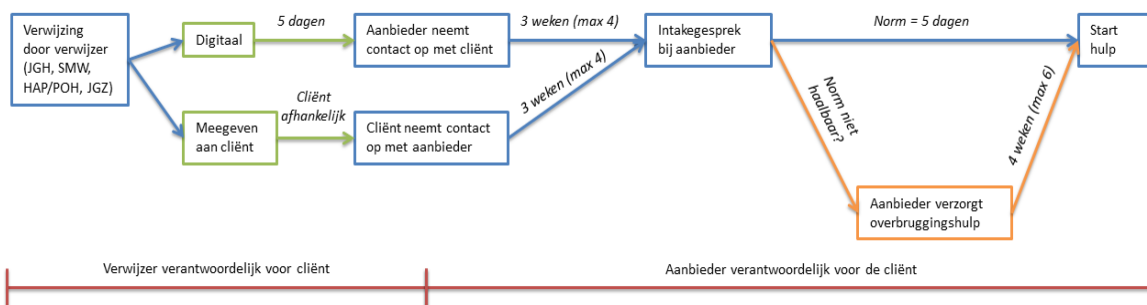
De toegangsmedewerkers geven de verwijzing voor jeugdhulp mee aan de jeugdige en ouders of sturen de verwijzing via Zorgdomein, EDI-zorgmail of per post aan de jeugdhulpaanbieder. Dit vanuit het oogpunt dat de (eind)verantwoordelijkheid in eerste plaats bij de jeugdigen en ouders zelf ligt. Indien relevant wordt met ouders en jeugdige besproken of een warme overdracht wenselijk is. Het is belangrijk dat de toegangspartners, jeugdige en ouders goed informeren over de beschikbare jeugdhulpaanbieders en met elkaar te bespreken van welke jeugdhulpaanbieder zij het aanbod willen gebruiken. Op de site www.jeugdhulp-haaglanden.nl kunnen ouders informatie vinden over de diverse jeugdhulpaanbieders. Ook spreken de toegangspartners met jeugdige en ouders af wanneer zij weer contact opnemen om af te stemmen of zij nog iets kunnen betekenen voor het gezin, zodat zij ook daadwerkelijk de (preventieve) jeugdhulp ontvangen wordt die nodig is. Dit is echter niet de standaard werkwijze van de POH-jeugd.

9.6 Verantwoordelijkheden jeugdhulppartners

De jeugdhulpaanbieders verlenen verantwoorde passende hulp. Hiermee wordt hulp bedoeld die in elk geval veilig, doeltreffend, doelmatig en klantgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van jeugdige of oudere. De jeugdhulpaanbieder beoordeelt na de verwijzing zelf, op basis van zijn professionele autonomie welk aanbod (behandelvorm) nodig is, hoe intensief de hulp wordt ingezet (de omvang) en hoe lang (binnen de beschikkingstermijn van een jaar) het product bij deze jeugdige en ouders nodig is (de duur). Bij deze beoordeling houdt de jeugdhulpaanbieder zich aan de afspraken, die daarover met de gemeente zijn gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie.

Om zicht te krijgen op het proces na de verwijzing zijn in figuur 9.2 de doorlooptijden weergegeven bij toeleiden naar jeugdhulp.

Figuur 9.2 Doorlooptijden toeleiden naar jeugdhulp (gebaseerd op aanbestedingsleidraad jeugdhulp 2018).

Ondanks deze afspraken zullen er altijd wachttijden en wachtlijsten zijn. Belangrijk is om de wachttijd zo kort mogelijk te laten zijn en te streven naar transparantie. Helder is dat de jeugdhulpaanbieder in eerste instantie verantwoordelijk is voor de jeugdige en het gezin. Als dit tot problemen leidt is het van belang de signalen te melden bij de betreffende leidinggevende, zodat deze signalen bij de gemeente terecht komen.

Uitvoering jeugdhulp

- 1 De jeugdhulpaanbieder neemt de machtiging, verwijzing en/of beschikking op in het cliëntdossier.
- 2 De jeugdhulpaanbieder heeft bij een geldige verwijzing of beschikking een **acceptatieplicht**, tenzij dit in redelijkheid niet van hem gevraagd kan worden of Jeugdhulpaanbieder aantoont dat hij niet de juiste hulp kan bieden.
- 3 Na ontvangst van de verwijzing of toeleiding voert Jeugdhulpaanbieder zo spoedig mogelijk doch uiterlijk **binnen 5 werkdagen een eerste contact** met de jeugdige en/of zijn ouders.
- 4 Het is de Jeugdhulpaanbieder niet toegestaan **wachtlijsten** te hanteren. Jeugdhulpaanbieder kan zich hierbij niet beroepen op bereikte maximale capaciteit. Mochten zich plaatsingsproblemen voordoen dan dient Jeugdhulpaanbieder dit op te lossen.
- 5 De jeugdhulpaanbieder is verplicht om bij aanvang van de zorg een **start-zorg-bericht** (JW305) te sturen. Aan het einde van de zorg of bij een onderbreking van meer dan 28 kalenderdagen is de jeugdhulpaanbieder verplicht een **stop-zorg-bericht** (JW307) te versturen.
- 6 De jeugdhulpaanbieder werkt te allen tijde op basis van een, samen met de jeugdige en/of diens ouders opgesteld, **integraal plan** (één gezin/huishouden, één plan, één regisseur).
- 7 Indien blijkt dat de jeugdige hulp van een andere hulpverlener nodig heeft, zal de Jeugdhulpaanbieder de jeugdige in overleg met de oorspronkelijke verwijzer doorverwijzen naar die hulpverlener. De jeugdhulpaanbieder organiseert een zogenoemde '**warme overdracht**' van **informatie** naar de andere hulpverlener. Jeugdhulpaanbieder meldt een doorverwijzing bij de H10 gemeenten.
- 8 Voordat de jeugdige de **leeftijd van 17,5 jaar** heeft bereikt, zal Jeugdhulpaanbieder voorbereidingen treffen om te bereiken dat de uitstroom uit de jeugdhulp dan wel de overgang naar volwassenzorg zorgvuldig en soepel verloopt.
- 9 De jeugdhulpaanbieder stelt samen met de jeugdige een **toekomstplan** op en spant zich daarbij tot het uiterste in om de transitie vanaf het 18e levensjaar goed te laten verlopen. In dit toekomstplan dienen alle domeinen van het participeren aan de orde te komen.
- 10 Elke jeugdige die aanspraak maakt op jeugdhulp wordt, door de jeugdhulpaanbieder gedeeld in de **Verwijsindex Risicjongeren** indien er sprake is van een (redelijk) vermoeden dat de noodzakelijke condities voor een gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugdige wordt bedreigd.
- 11 De jeugdhulpaanbieder zal contact onderhouden met het lokale team en daarmee afstemmen.
- 12 In geval van zware meervoudige problematiek schakelt Jeugdhulpaanbieder, daar waar nodig, het **Expertiseteam residentiele zorg** in voor consultatie of het uitzetten van een aangepast residentieel hulptraject.
- 13 De jeugdhulpaanbieder ondersteunt op actieve wijze **cliëntparticipatie** door het faciliteren van een cliënten- en/of familieraad.
- 14 De jeugdhulpaanbieder draagt zorg voor de beschikbaarheid van een **cliëntvertrouwenspersoon**.
- 15 De jeugdhulpaanbieder maakt aan jeugdigen kenbaar dat zij een beroep kunnen doen op het AKJ (**Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg**) en de **Geschillencommissie** en zorgt dat deze hun werk kunnen uitvoeren.

Bron: Aanbestedingsdocumenten Inkoop 2018

9.7 Informatie-uitwisseling naar aanleiding van de verwijzing

De jeugdhulpaanbieder ontvangt via de jeugdige en ouders de verwijsbrief (beschikking) met daarop aangegeven de productcategorie. Op basis van de categorie maken zij een inschatting van welke producten nodig zijn om aan de hulpvraag te werken. Het kan voorkomen dat de aanbieder kan verantwoorden waarom er andere zorg (uit een andere productcategorie) nodig is om aan dezelfde hulpvraag te werken. In dit geval neemt de jeugdhulpaanbieder contact op met de Toegangspartner die de verwijzing heeft verzorgd. De betreffende Toegangspartner kan in dit geval indien nodig een nieuwe verwijzing opmaken. Het kan ook voorkomen dat andere hulp nodig is dan in de verwijsbrief is opgenomen, als gevolg van een nieuwe situatie met een nieuwe hulpvraag. Ook dan neemt de jeugdhulpaanbieder contact op met de Toegangspartner die de verwijzing heeft verzorgd. De betreffende Toegangspartner kan in dit geval ook een nieuwe verwijzing opmaken.

Indien het nodig lijkt om de jeugdhulp te verlengen is afgesproken dat de oorspronkelijke verwijzer geïnformeerd wordt. Jeugdhulpaanbieders zijn gevraagd om bij verlenging van jeugdhulp (voorafgaande aan het indienen van een VOT: Verzoek Om Toewijzing) een inhoudelijke motivatie met de (wettelijk) verwijzer te delen. In deze onderbouwing dient de volgende informatie te worden opgenomen:

- a. De reden van behandeling en de diagnose
- b. De behandeldoelen bij aanvang van de jeugdhulp
- c. Informatie over hoe de behandeling is verlopen
- d. Een inschatting van het veiligheidsrisico
- e. Informatie over de resultaten van de behandeling tot nu toe
- f. De behandeldoelen voor het komende jaar

Op deze wijze wordt de wettelijk verwijzer gepositioneerd om samen met ouders en de jeugdhulpaanbieder te bepalen of verlenging van de jeugdhulp inderdaad passend is. Met de huisartsen is mede afgesproken dat zij bijhouden van welke jeugdhulpaanbieders dergelijke rapportages worden ontvangen.

← 10 Coördineren van hulp

10.1 Samenhang en afstemming

Meerpunt, als netwerkorganisatie vormt de nauwe samenwerking tussen de basisvoorzieningen, eerstelijns zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en de uitvoerders van de jeugdbescherming (JB) en jeugdreclassering (JR). Die samenwerking is essentieel om samenhang en afstemming te kunnen creëren in de ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen. Het belang van samenhang in de hulp en ondersteuning aan een (kwetsbaar) gezin is groot, omdat gezins- en omgevingsfactoren, de opvoedcapaciteiten van ouders en de ontwikkelingsbehoeften van kinderen op elkaar inwerken. Die notie is essentieel. Pas dan kan integrale en passende ondersteuning worden gerealiseerd. 'Integraal' waarin het principe van 1Huishouden-1Plan-1Regisseur (1H-1P-1R) wordt gehanteerd en 'passend' in die zin dat waar nodig (delen van de) hulp worden opgeschaald naar gespecialiseerde voorzieningen en waar mogelijk wordt afgeschaald.

10.2 Werken met 1H-1P-1R

Het wettelijke uitgangspunt is om zo vroeg mogelijk een integrale, effectieve aanpak te realiseren, volgens de werkwijze 1Huishouden-1Plan-1Regisseur (1H-1P-1R) of 1Gezin-1Plan-1Regisseur (1G-1P-1R). De gemeente stimuleert het werken volgens deze principes.

- 1H-1P-1R wordt geadviseerd wanneer er ondersteuning is gewenst bij het coördineren van de hulp. Dit kan het geval zijn wanneer enkele of meerdere personen uit het formeel en informeel netwerk betrokken zijn en de klant hierbij ondersteuning wenst.
- 1H-1P-1R wordt altijd ingezet bij situatie van onvoldoende basiszorg of onveiligheid, huiselijk geweld, kindermishandeling of vermoedens hiervan. Coördinatie en monitoring is in deze gevallen noodzakelijk om de situatie te verbeteren

Vaststellen coördinator van hulp

Als er meerdere vormen van hulp bij een gezin (huishouden) worden ingezet, is het allereerst van belang om vast te stellen wie de coördinatie van de hulp op zich neemt. Dit kan het gezin zelf zijn, maar in veel (complexe) gevallen is dit een professional. De coördinator is op procesniveau verantwoordelijk voor de coördinatie van de hulp en houdt integraal zicht op de voortgang van de acties uit het gezinsplan. Het oplossen van eventuele stagnatie in de uitvoering van het gezinsplan en het escaleren indien nodig, hoort bij de taak van de coördinator. De coördinator overlegt met het gezin en de betrokken partijen. Als blijkt dat ook andere organisaties hulp bieden, of hulp zouden kunnen bieden aan het gezin, dan worden ook zij bij het opstellen en uitvoeren van het gezinsplan betrokken. Er is daarbij specifiek aandacht voor de basisvoorzieningen, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren als het gaat om het bestendigen van het effect van de hulp, die is ingezet. Uitgangspunt is dat de hulp op elkaar wordt afgestemd, zodat gestapelde hulp voorkomen wordt en dat er regie bestaat op de voortgang.

Werken volgens de principes van 1H-1-P1R:

- Bevordert een constructieve samenwerking tussen gezinsleden, hun netwerk en betrokken professionals.
- Geeft duidelijkheid wie waarvoor verantwoordelijk is, doordat heldere en doelgerichte afspraken worden gemaakt.
- Bewaakt de continuïteit, gelijkvormigheid en eenduidigheid in de hulp rond een gezin.

Voor een succesvol proces dient regelmatig met elkaar te worden vastgesteld of de afzonderlijke plannen voor de gezinsleden nog in lijn zijn met het gewenste perspectief voor het gezin. Dit is van belang, omdat de coördinator verantwoordelijk is voor het onderhouden van contact en het coördineren van de hulp, maar niet voor het geheel aan hulp en ondersteuning dat voor een gezin wordt ingezet. De professionals rondom een gezin dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In bijlage VI is een checklist opgenomen om daarmee zicht te houden of alle stappen zijn genomen.

Elkaar informeren

De coördinator draagt er zorg voor dat de uitvoering en de effecten van het gezamenlijke plan worden gevolgd. Daartoe informeren de betrokken partijen de coördinator over:

- De start, de afsluiting en de effecten van de geboden hulp.
- Het tussentijds afbreken van de geboden hulp en de oorzaak daarvan.
- Het stelselmatig niet verschijnen van de jeugdige of leden van het gezin op momenten dat zorg zou worden geboden en de mogelijke oorzaken daarvan.
- Het toeleiden van een jeugdige of leden van het gezin naar een andere partij of naar een andere organisatie.

Om adequaat te kunnen samenwerken geldt het privacyreglement (zie bijlage VII) dat de Meerpuntpartners met elkaar hebben opgesteld.

Van en met elkaar leren

Het werken met 1H-1P-1R blijkt in de praktijk complex. Niet alleen omdat samenwerken veel flexibiliteit vraagt om te met elkaar te kunnen overleggen, maar ook omdat de huidige gezinnen dynamisch zijn. Er zijn veel gescheiden ouders, waardoor het oorspronkelijke gezin niet meer bij elkaar woont, er nieuwe partners komen en er nieuwe samengestelde gezinnen ontstaan. Belangrijk hierbij is dat als er over bepaalde aspecten geen duidelijkheid bestaat, dit te benoemen in het plan, te benoemen wat er wel gedaan is en wat niet. Dat biedt de basis om van en met elkaar te leren en de werkwijze 1H-1P-1R telkens te verbeteren.

10.3 Vormen van coördinatie van hulp

Afhankelijk van de situatie, de mogelijkheden van het gezin en het aantal partijen dat bij het gezin betrokken is, wordt afgesproken hoe en wie de hulp coördineert. De volgende vormen van coördinatie van hulp zijn mogelijk:

- *Eigen regie*: Het uitgangspunt voor het coördineren van de hulp en ondersteuning ligt in eerste instantie bij het gezin zelf. Het stimuleren van eigen regie bij jeugdigen en ouders betekent dat zij meer grip krijgen op hun situatie, keuzes kunnen maken en daar zelf verantwoordelijkheid voor nemen. Zij organiseren en regelen zoveel mogelijk zelf; indien nodig met hulp.
- *Regie bij een (jeugd)hulpaanbieder*: Als het onvoldoende lukt om op eigen kracht voor zichzelf of hun gezin de hulp te organiseren, biedt de gemeente een vangnet. Betrokken professionals werken samenwerken binnen '1Huishouden-1Plan-1Regisseur'. Als er meerdere betrokkenen zijn, wordt onderling afgestemd wie de coördinatie heeft. Dit kunnen jeugdhulpaanbieders zijn, maar het kan ook passend zijn partners uit het preventieve veld of toegangspartners (met uitzondering van de huisarts/POH) in te zetten. De complexiteit en inhoud van de hulpvraag bepalen welke organisatie dit voor het gezin doet en welke vorm van regie hiervoor het best passend is. Daar waar de regie ligt, ligt ook de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het gezinsplan.
- *Casusregie door het Plusteam*: Het Plusteam van JGH biedt casusregie aan gezinnen, die te maken hebben met problemen op meerdere terreinen. Casusregie wordt ingezet bij

gezinnen waarbij onveiligheid en ontwikkelingsbedreiging aanwezig is. Het zijn ook gezinnen waarbij het noodzakelijk is dat een partij met gedegen kennis en expertise (beschermende- en risicofactoren) voor het welbevinden van het kind gaat staan. Doel van casusregie is gericht op het monitoren of de ingezette hulpverlening leidt tot het opheffen van de eerder geconstateerde onveiligheid en/ of ontwikkelingsbedreiging. Allereerst worden inhoudelijke kenmerken (systeem-, kind-, ouder- en omgevingskenmerken), de motivatie voor verandering, het inzicht in de problematiek en de leerbaarheid van de gezinsleden meegewogen bij de inschatting van de noodzaak tot casusregie. Van tevoren wordt vastgesteld wat het doel van de casusregie voor het gezin is en wanneer de casusregie kan worden afgesloten of overgedragen. De casusregisseur vervult een 'spin-in-het-web' functie voor het gezin en de betrokken hulpverleners, zodat de hulpverlening in samenhang ingezet wordt en alle betrokkenen middels een integraal gezinsplan (1H-1P-1R) werken. De casusregisseur verzamelt op inhoudelijk vlak de belangrijkste voortgangresultaten en signalen en blijft een continue inschatting maken van de veiligheid van de gezinsleden. De casusregisseur kan het voortouw nemen in het doorgeleiden naar het gedwongen kader.

Een multiprobleem gezin is een gezin van minimaal één ouder en één kind dat langdurig kampt met een combinatie van sociaaleconomische en psychosociale problemen. Het zijn gezinnen, waarin naast problemen met de kinderen ook andere problemen spelen waarvoor hulp nodig is. Bovendien ondervinden deze gezinnen vaak problemen met de hulpverlening. Ze wijzen vaak hulp af, breken de hulp voortijdig af of ze weigeren mee te werken.

- **Gedwongen regie: (gezins)voogdij en jeugdreclassering:** De gecertificeerde instellingen zijn bevoegd voor de uitvoering van maatregelen.
 - **(Gezins)voogdij:** De ondertoezichtstelling (OTS) wordt opgelegd door de kinderrechter. De gezinsvoogden bieden in dit gedwongen kader de casusregie, waarbij zij het welzijn van het kind in de gaten houden en ingrijpen als dat nodig is. Het streven is om de veiligheid en/of het welzijn van het kind zo snel mogelijk te realiseren en mogelijk te maken dat het casemanagement terug kan naar JGH. De gezinsvoogd begeleidt het gezin voor de maximale tijdsduur van een jaar, of langer indien de OTS wordt verlengd. Daarin zorgen ze voor het opstellen, begeleiden en monitoren van het gezinsplan (1H-1P-1R).
 - **Jeugdreclassering:** Als jongeren in aanraking zijn gekomen met politie en/of justitie kan toezicht en begeleiding opgelegd worden door de kinderrechter. Ook de officier van justitie, de kantonrechter, de rechter-commissaris, de Raad voor de Kinderbescherming of een justitiële jeugdinrichting kunnen een jongere doorverwijzen voor begeleiding na een strafbaar feit. Het is een combinatie van intensieve begeleiding en controle van jongeren en gericht op het voorkomen van recidive, het veranderen van gedrag en dit vervolgens bestendigen. Ook bij een jeugdreclasseringsmaatregel wordt volgens de gezinsgerichte aanpak gewerkt, waarbij het hele gezin, inclusief broertjes of zusjes worden meegenomen. De maatregel duurt minimaal 6 maanden en maximaal 2 jaar. Als de jongere zich daaraan onttrekt, heeft dit strafrechtelijke gevolgen.
- **Procescoördinatie:** Procescoördinatie is onafhankelijke procesbegeleiding. De procescoördinator begeleidt en bewaakt het proces van gezamenlijk doelen stellen en het maken en nakomen van afspraken met betrekking tot alle zorg-, hulp-, dienstverlening en veiligheid. Dit leidt tot één plan van het gezinssysteem met het eigen netwerk en professionals. De procescoördinator kan zonder andere belangen invulling

geven aan het uitgangspunt: '1Huishouden-1Plan-1Regisseur'. Dit is bedoeld voor huishoudens met de meest complexe problematiek, die zelf de regie niet meer kunnen voeren, maar waarbij ook de betrokken professionals de coördinatie van de hulpverlening niet (meer) rond krijgen. Procescoördinatie is een tijdelijke interventie, gericht op het weer terugleggen van de coördinatie bij het gezin/ huishouden of de betrokken professional(s). De onafhankelijke coördinator heeft met een 360 graden-blik een integrale visie op de problematiek, waarbij financiën, wonen en veiligheid prioriteit hebben. Er ontstaat op basis van prioriteiten afstemming van de verschillende interventies die wenselijk zijn. Zo wordt 'gestapelde hulpverlening' (meerdere interventies op hetzelfde moment) vermeden waar mogelijk.

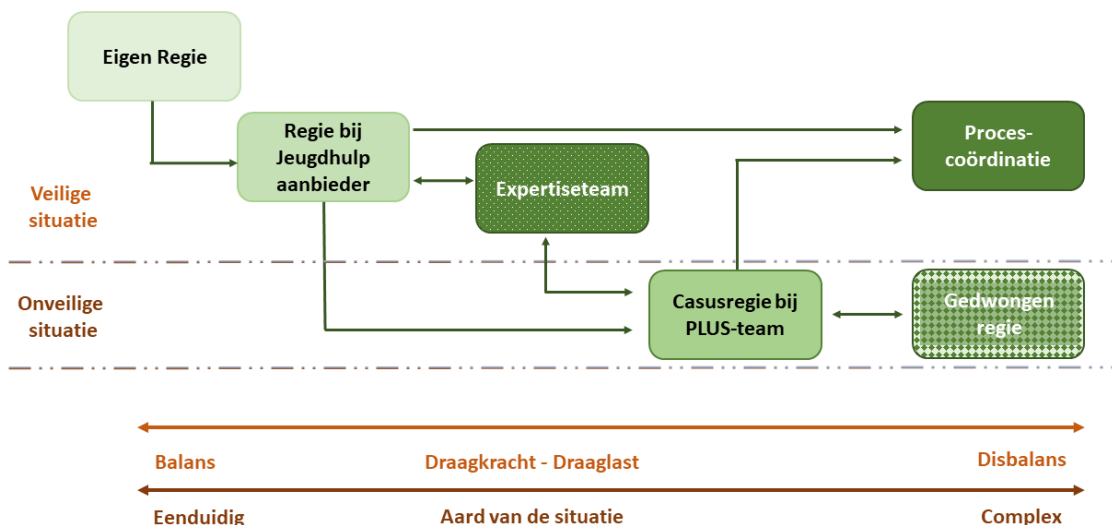
Expertiseteam Haaglanden

Het [Expertiseteam Haaglanden](#) is gericht op het bieden van een passend en sluitend perspectiefgericht traject aan jeugdigen en gezinnen met complexe en meervoudige problematiek. Het expertiseteam bestaat uit regionale partners op verschillende beroepsterreinen (de Jutters, Hoenderloo Groep, Horizon, Ipse de Bruggen, Jeugdbescherming west en Jeugdformaat), die zich met elkaar verantwoordelijk maken voor de matching van vraag en aanbod of bij problemen die (dreigen) te escaleren. Het Expertiseteam biedt onder meer consultatie en advies bij complexe casuïstiek, zorgbemiddeling, gesloten plaatsingen en complexe scheidingen.

Meldpunt vastgelopen casuïstiek: aanvoerders

In situaties waar professionals uit het sociaal domein, zowel binnen als buiten de gemeente, een knelpunt ervaren in de zorg-, hulp- of dienstverlening, kan ondersteuning worden gevraagd aan de 'aanvoerders' van het WijkZorgNetwerk. De aanvoerders vormen de back up voor de professionals: waar zij vastlopen kan een aanvoerder ingeschakeld worden. Een aanvoerder neemt de casus niet over, maar zoekt samen met de melder en de betrokken professionals naar de juiste interventie om tot een oplossing te komen. Daarnaast zijn de aanvoerders de oren en ogen van de uitvoeringspraktijk met een focus op de structurele knelpunten. De knelpunten, hiaten en vraagstukken geleiden zij door naar de juiste plek om dit op te lossen (uitvoering, beleid, management of bestuur). De uitdaging voor de aanvoerders is dat zij zich uiteindelijk overbodig maken, waarbij het integraal werken en denken gemeengoed is geworden.

Figuur 10.1: Schematische weergave van vormen van coördinatie van hulp

Figuur 10.2 Toelichting bij vormen van coördinatie van hulp

Vorm van regie	Wanneer	Door wie	Bereikbaar
Eigen regie	Gezin (en/of eigen netwerk) is in staat samenhangende hulp te coördineren. De verhouding complexiteit hulpvraag en draaglast van het gezin/ huishouden is in evenwicht.	Gezinslid (en of zelfgekozen netwerk).	Via gezin en/of netwerk.
Regie bij een van de (jeugd)hulp-aanbieders	Gezin is onvoldoende in staat de coördinatie zelf uit te voeren. Er is sprake van een gemiddelde complexiteit in aanbod en samenwerking tussen jeugdzorgaanbieders en gezin.	Bij een van de (jeugd) hulpaanbieders. Met het gezin wordt afgestemd wie van de betrokken zorgaanbieders de samenhang in aanbod borgt.	Via de (jeugd)hulp-aanbieder. Sociale kaart via Meerpunt Inlooppunt: www.meerpunt.nl info@meerpunt.nl 079 - 331 03 25 06 – 257 07 731
Casusregie	De complexiteit van de zorg is groot (multiproblematiek) en er is sprake van onveiligheid of een bedreigde ontwikkeling van het kind. Het aanbod speelt zich vooral af binnen het domein jeugd.	Jeugd en Gezinshulp (JGH)	079- 346 99 00 bureaudienst@zoetermeer.nl
Gedwongen regie: (gezins)voogdij, jeugdreclassering	Bij een kindbeschermingsmaatregel.	Jeugdbescherming West William Schrikker Groep Leger des Heils	Zie verschillende websites
Procescoördinatie	Het lukt niet te komen tot een eenduidig domein overstijgend hulpverleningsperspectief en uitvoering te geven aan 1H-1P-1R. Er is sprake van stagnatie in een complexe situatie om te komen tot goede hulpverlening. Een onafhankelijke procescoördinator neemt tijdelijk de regie over om het proces vlot te trekken.	Procescoördinator	Functie is in 2018 vormgegeven

Figuur 10.3 Procescoördinatie

Coördinatie van zorg-, hulp-, dienstverlening in Zoetermeer

HET GEZIN

DE ZORGPROFESSOR

DE PERSOON MET DE REGIE

Ik bied hulp vanuit mijn vakkennis. Het huishouden zorgt ervoor dat ik op de hoogte blijf van wat belangrijk is.

Huishouden
VOERT COÖRDINATIE

KLIK HIER

KLIK OP MIJ

KLIK OP MIJ

Als een huishouden hulp ontvangt van meerdere organisaties, ligt de afstemming tussen de betrokken partijen bij het huishouden zelf.

Wij coördineren onze eigen hulp en zorgen ervoor dat iedereen goed op de hoogte is van de afspraken.

PROFESSIONAL
VOERT COÖRDINATIE

KLIK HIER

KLIK OP MIJ

KLIK OP MIJ

KLIK OP MIJ

We hebben ondersteuning nodig bij het coördineren van de hulp en hebben dit uitbesteed aan een reeds betrokken professional.

Er zijn huishoudens die de hulp niet zelf kunnen coördineren. Bijvoorbeeld omdat hun hulpvraag complex is, de draagkracht van het huishouden klein is, of door hoe wij de hulp- en/of de dienstverlening hebben georganiseerd. In deze gevallen zal één van de reeds betrokken hulpverleners, namens het huishouden, zorgen dat de hulp op elkaar is afgestemd. Hierbij wordt gewerkt met een gezamenlijk en uitvoerbaar plan. De doelstellingen in dit plan zijn gericht op zowel de korte, als ook de lange termijn.

Ik bied hulp vanuit mijn vakkennis. De coördinator zorgt ervoor dat ik op de hoogte blijf van wat belangrijk is en ik werk mee aan 1huishouden- 1plan- 1regisseur.

Ik bied hulp vanuit mijn vakkennis en daarmee stem ik de hulpverlening op elkaar af. Ik coördineer het gezamenlijke plan en de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt.

PROCESCOÖRDINATOR
VOERT DE COÖRDINATIE

KLIK HIER

KLIK OP MIJ

KLIK OP MIJ

KLIK OP MIJ

Ik zie door de bomen het bos niet meer en er is voor ons nog onvoldoende verbeterd.

Als het niet lukt om doelstellingen voor de korte en de lange termijn af te spreken en te werken volgende het principe 1huishouden- 1plan- 1regisseur, dan is het mogelijk een procescoördinator te betrekken. De procescoördinator zal samen met het gezin en de betrokken professionals werken aan het tot stand brengen van het plan. De procescoördinator heeft inzicht in een integrale visie op alle leefgebieden en handelt ook als zodanig; hij kijkt niet vanuit één domein naar de vraagstukken van het betrokken huishouden. Streven is om voor de duur van maximaal een half jaar procescoördinatie in te zetten, waarbij gewerkt wordt naar coördinatie door het huishouden zelf, of eventueel coördinatie door een reeds betrokken professional.

Ik bied onafhankelijke procesbegeleiding. Ik begeleid en bewaak het proces van gezamenlijk doelen stellen en het maken en nakomen van afspraken met betrekking tot alle zorg-, hulp-, dienstverlening en veiligheid. Dit leidt tot één plan van het huishouden met het eigen netwerk en professionals. Dit doe ik maximaal een half jaar en in deze tijd zoek ik naar mogelijkheden waarbij het gezin en/of de professional de coördinatie weer kan oppakken

Het lukt niet om zowel hulp te verlenen, als alles te coördineren. Ik bied hulp vanuit mijn professionaliteit en ik werk mee aan 1huishouden- 1plan- 1regisseur, waarbij de procescoördinator leidend is.

11 Afschalen en opschalen

11.1 Mogelijkheden van afschalen: 'waakvlam-contact'

Belangrijk is dat jeugdige en ouders passende ondersteuning en hulp krijgen als dat nodig is. Hier wordt indien mogelijk lichte hulp ingezet en waar nodig intensieve en/of specialistische hulp. Dat betekent ook dat na verloop van tijd - waar mogelijk - (delen van de) hulp worden afgeschaald binnen de gespecialiseerde voorzieningen en/of worden afgeschaald naar het vrij toegankelijke aanbod. Het afschalen vraagt flexibiliteit van jeugdige, ouders en professionals. De verwachting is dat door een combinatie van meer preventieve inzet, het actief benutten van het informele netwerk en snelle oplossingen, situaties minder escaleren en er minder vaak en minder langdurig tweedelijnszorg ingezet hoeft te worden. Jeugdige en ouders, die jeugdhulp ontvangen kunnen na verloop van tijd, als de inzet effectief is gebleken weer verder. Als de betreffende doelen behaald zijn, wordt bekeken wat er nodig is voor de volgende stap en wordt waar mogelijk de ondersteuning afgeschaald of afgebouwd. Hierbij zijn diverse vormen mogelijk:

- Jeugdhulp blijft nodig en wordt zoveel mogelijk aanvullend op en in de eigen omgeving verleend.
- Jeugdhulp blijft nodig en kan binnen de jeugdhulp afgeschaald worden van zware hulp naar lichte hulp.
- Ondersteuning blijft nodig, om te voorkomen dat de jeugdige/gezin terugvalt, waarbij vrij toegankelijke preventieve aanbod kan worden ingezet.
- Ondersteuning blijft nodig, waarbij behoefte is aan (duurzaam) waakvlam contact.

Waakvlam

Er zijn kwetsbare gezinnen, die jeugdhulp hebben ontvangen, waarbij de kans op terugval groot is. Vaak komen bij hen na verloop van tijd nieuwe hulpvragen naar boven die ook (preventief) aandacht vragen. Door laagdrempelig contact te houden kan, als de kans op terugval toeneemt snel (preventieve) ondersteuning worden geboden, zodat het gezin niet opnieuw afglijdt en een beroep moet doen op zwaardere hulp. Daarnaast is er een groep die langdurig aanspraak zal maken op jeugdhulp. Ook voor deze gezinnen is een vorm van waakvlamcontact wenselijk. Ook de basisvoorzieningen, zoals de kinderopvang en de school die de jeugdigen regelmatig zien, kunnen hierin een belangrijke (monitor)rol vervullen. Dit geldt ook voor de welzijnspartners, die zich in de wijk specifiek richten op jonge kinderen, jongeren, (jonge) ouders etc. Zij kunnen actief een rol krijgen in de nazorgperiode, maar vraagt samenwerking en afstemming, zodat afschaling met aandacht en zorg mogelijk wordt.

11.2 Mogelijkheden van opschalen: 'drang' en 'dwang'

Op het moment dat de hulp stagneert en de veiligheid is in het geding en/of de ontwikkeling van de jeugdige wordt ernstig bedreigd, is het van belang dat er opgeschaald wordt. Afhankelijk van de situatie en welke Meerpuntpartner actief is, zijn er diverse mogelijkheden. Hierbij zijn de belangrijkste benoemd.

Veilig Thuis Haaglanden

[Veilig Thuis Haaglanden](#) is het centrale advies- en meldpunt voor iedereen die met huiselijk geweld en/of kindermishandeling te maken heeft of krijgt. Op basis van de beschikbare informatie handelt Veilig Thuis als volgt:

- Direct handelen in crisissituaties om de veiligheid te herstellen.
- Zorgen dat het gezin of de persoon bij de juiste hulp terecht komt.

- Overleg organiseren met alle betrokken hulpverleners en ouders om de hulp beter aan te laten sluiten.
- De regie voeren in complexe zaken.
- Onderzoek doen om de situatie te verhelderen en zo nodig passende hulp in te zetten.

In het onderzoek van Veilig Thuis wordt met ouders gesproken, met alle kinderen uit het gezin vanaf zes jaar, met de professioneel betrokkenen (inclusief basisvoorzieningen) en met ondersteunende personen uit het informele netwerk van ouders. Ondertussen zijn er afspraken gemaakt, gericht op de veiligheid van kinderen en/of volwassenen. Veilig Thuis sluit het onderzoek af door de zorgen en de veiligheidsafspraken (warm) over te dragen aan de hulpverlening en/ of het (professionele) netwerk van het gezin. Veilig Thuis volgt tot minimaal een jaar na het afsluiten van het onderzoek of de hulpverlening goed loopt.

Veilig Verder Team (VVT)

Het Veilig Verder Team is een deskundig, laagdrempelig en krachtig team dat in Zoetermeer het aanspreekpunt is op het gebied van veiligheid. Het Veilig Verder Team komt in actie als situaties van huiselijk geweld en problematische echtscheidingen voor een escalerende onveiligheid zorgen. Het Veilig Verder Team bestaat uit mensen van Veilig Thuis, Jeugd en Gezinshulp, Kwadraad en Stichting MEE. Het Veilig Verder Team is gericht op de ondersteuning van alle gezinsleden als er in de thuissituatie sprake is van huiselijk geweld. Zij gaan in gesprek met alle gezinsleden om te kijken hoe zo snel mogelijk de veiligheid in huis terug kan keren en blijven. Met kinderen wordt middels tekeningen het verhaal in kaart gebracht. Vervolgens wordt met elkaar een betrokken netwerk en veiligheidsplan gemaakt waar ieder gezinslid zich in kan vinden.

Crisis Interventie Team (CIT-Jeugdbescherming West)

Een crisis in een gezin kan het gevolg zijn van problemen tussen ouders en kinderen, zoals bijvoorbeeld hoogoplopende ruzies of verstoorde ouder-kind relaties, waarbij door geweld dreiging een onveilige situatie ontstaat. Daarnaast kan een gezinscrisis ook ontstaan door problemen van de ouders, bijvoorbeeld echtscheiding of psychiatrische problematiek. Als de veiligheid van een kind of jongere in gevaar komt is het CIT direct inzetbaar. Het CIT werkt hierin nauw samen met Veilig Thuis Haaglanden en grijpt in als dat nodig is. Het CIT biedt gedurende vier weken outreachende, intensieve, activerende hulp bij crisis in gezinnen met kinderen tot 18 jaar. Het traject is erop gericht een uithuisplaatsing te voorkomen. De hulpverlener brengt structuur aan in de problematiek, heeft oog voor de veiligheid, helpt het netwerk te vergroten en te activeren en werkt aan herstel van de balans.

Verzoek tot onderzoek (VTO)

Als in een situatie blijkt dat een jeugdige ernstig in haar of zijn ontwikkeling of gezondheid wordt bedreigd en hulpverlening in het vrijwillig kader ontoereikend blijkt, kan de casusregisseur van het Plusteam of een andere gemandateerde hulpverlener een verzoek tot onderzoek (VTO) schrijven aan de Jeugdbeschermingstafel (Raad voor de Kinderbescherming). Een aantal jeugdhulpaanbieders zijn gemandateerd om zelf een VTO te schrijven. Als er een VTO geschreven wordt, is er onveiligheid of een belemmering van ontwikkeling voor het kind aanwezig.

Jeugdbeschermingstafel (JBT)

Het VTO wordt ingediend bij de Jeugdbeschermingstafel (JBT). De JBT organiseert een bijeenkomst, die wordt voorgezeten door de gemeente met alle betrokkenen. Aan deze bijeenkomst nemen deel: de ouder(s), de lopende hulpverleners, de meldende instantie, een gecertificeerde instelling, de Raad voor de Kinderbescherming en een casusregisseur van het

Plusteam. Ouders kunnen iemand vanuit het netwerk meenemen en betrekken de jeugdige (boven de 12 jaar) indien dat passend en gewenst is. Doel van de bijeenkomst is om een helder inzicht te krijgen in de situatie, waarbij er directe besluitvorming plaatsvindt voor een veilige situatie voor de jeugdige.

De volgende besluiten zijn mogelijk naar aanleiding van de JBT:

- *Er start geen onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming; er is vertrouwen dat het gezin het op eigen kracht verder kan.* Wanneer tijdens de bespreking blijkt dat er mogelijkheden zijn voor ouders en melder om met het maken van veiligheidsafspraken de hulpverlening gezamenlijk voort te zetten en er bij betrokkenen vertrouwen bestaat dat dit toereikend zal zijn, kan de melder het gezin verder begeleiden.
- *Het raadsonderzoek kan worden uitgesteld, er worden afspraken gemaakt waar het gezin en de hulpverlening zich aan moeten houden.* Als tijdens de bespreking aan de jeugdbeschermingstafel blijkt dat ouders en kinderen bereid zijn mee te werken met de hulpverlening en zij zich willen conformeren aan de noodzakelijke veiligheidsafspraken, maar nog onduidelijk is of dit toereikend zal zijn, wordt besloten drie (tot maximaal zes) maanden hulpverlening binnen het drangkader in te zetten en het raadsonderzoek uit te stellen. Als deze 'preventieve jeugdbescherming' wordt ingezet, werkt de casusregisseur van het Plusteam samen met de jeugdbeschermer. Zo ontstaat een sluitende aanpak in het kader van drang; het drang-traject is niet vrijblijvend. Vaak biedt deze 'preventieve jeugdbescherming' de laatste kans om een jeugdbeschermingsmaatregel te voorkomen. Na drie (tot zes) maanden wordt geëvalueerd hoe de hulpverlening verloopt en of deze voortgezet kan worden zonder raadsonderzoek. Immers wanneer binnen deze periode de afspraken onvoldoende zijn nagekomen, wordt besloten alsnog een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming te starten.
- *Er start een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming.* Indien de zorgen over de ontwikkeling van de kinderen ernstig zijn en er onvoldoende vertrouwen bestaat dat deze zorgen met vrijwillige (drang)hulpverlening voldoende worden weggenomen, dan wel wanneer ouders en/of kinderen tijdens de bespreking niet bereid zijn mee te werken met de nodige veiligheidsafspraken, wordt besloten tot een raadsonderzoek. Naast dit raadsonderzoek begeleidt een jeugdbeschermer van een gecertificeerde instelling het gezin, conform de werkwijze in het kader van een kindbeschermingsmaatregel, mits betrokkenen hiermee instemmen. Als ze niet instemmen, begeleidt het Plusteam JGH het gezin.

Ondertoezichtstelling (OTS)

Om kinderen te beschermen zijn er formele jeugdbeschermingsmaatregelen, denk aan een ondertoezichtstelling. Deze hulp wordt alleen ingezet na onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en een uitspraak van de rechter. In dit geval gaat het om 'dwang' of 'gedwongen hulpverlening'. Doel van de OTS is om kinderen, die in hun ontwikkeling worden bedreigd of veiligheidsrisico's lopen te beschermen. Bij een OTS krijgt een kind een gezinsvoogd voor de periode van maximaal 1 jaar. Soms gaat het om meer kinderen in een gezin. Een gezinsvoogd geeft adviezen over de opvoeding en maakt hierover afspraken met de ouders. De ouders blijven zelf verantwoordelijk voor hun kind en zijn verplicht mee te werken aan de adviezen en afspraken van de gezinsvoogd. Na een jaar kan de gezinsvoogd aangeven dat het goed gaat en dat ouders en kind samen verder kunnen. De Raad voor de Kinderbescherming toetst vervolgens of de problemen zijn opgelost en de situatie voor het kind weer in orde is. De OTS kan op verzoek van de gezinsvoogd ook met één jaar verlengd worden. De gezinsvoogd moet dan aantonen dat de gronden van de maatregel nog steeds aanwezig zijn, waarna de rechter over verlengingsverzoek van maximaal 1 jaar beslist.

Voorlopige ondertoezichtstelling

Een voorlopige ondertoezichtstelling is een bijzondere vorm van ondertoezichtstelling. De Raad voor de Kinderbescherming oordeelt dat de situatie van een kind heel ernstig of bedreigend is en vraagt de rechter om met spoed te kiezen voor een ondertoezichtstelling en meestal ook een uithuisplaatsing. De raadsonderzoeker laat dit meteen weten aan de ouders, zonder uitgebreid onderzoek te hoeven doen. Als de rechter bepaalt dat een voorlopige OTS nodig is, krijgt het kind meteen een gezinsvoogd. Deze kijkt welke hulp direct nodig is. De voorlopige OTS duurt maximaal 3 maanden. In die periode onderzoekt de raadsonderzoeker de situatie thuis. Aan het eind van het onderzoek adviseert de raadsonderzoeker de rechter, die vervolgens bepaalt of de voorlopige OTS en de UHP kan stoppen of moet worden verlengd met maximaal 1 jaar.

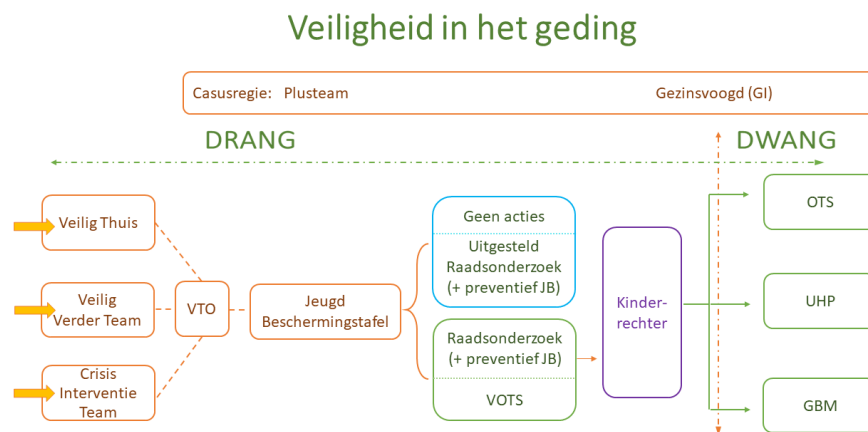
Uithuisplaatsing (UHP)

Als een jeugdige onder toezicht wordt gesteld, dan blijft de jeugdige thuis wonen. Soms zijn de zorgen zo ernstig dat het beter is, dat de jeugdige tijdelijk ergens anders woont. Als het belang van het kind dit vraagt, kan de gezinsvoogd tot het oordeel komen dat een uithuisplaatsing de enige oplossing is. Jeugdhulp in de vorm van een UHP mag door de gezinsvoogd alleen ingezet worden met toestemming van de kinderrechter. Bij voogdij is de gecertificeerde instelling zelf bevoegd om uit huis te plaatsen. Het kind woont dan voor een bepaalde periode in een tehuis of in een pleeggezin. De ouders mogen contact houden met het kind, behalve als de gezinsvoogd vindt dat het beter is om even geen contact te hebben. Het doel van een UHP is altijd om ervoor te zorgen dat het kind weer terug naar huis kan. Na een jaar kan de rechter op verzoek van de gezinscoach de UHP verlengen als hij dit nodig vindt. Een UHP bij een voogdij maatregel is per definitie langdurig en tot het 18^e levensjaar.

Gezagsbeëindigende maatregel

Soms vindt de Raad voor de Kinderbescherming dat ouders helemaal niet voor hun kind kunnen zorgen. De raadsonderzoeker kan de rechter vragen om beëindiging van het ouderlijk gezag. Aan een gezagsbeëindiging gaat meestal een ondertoezichtstelling en een uithuisplaatsing vooraf, maar dit hoeft niet. Beëindiging van het ouderlijk gezag betekent dat de ouders niet meer verantwoordelijk zijn voor hun kind en ook niets meer voor hun kind mogen bepalen. De jeugdige krijgt een voogd toegewezen en wordt opgevoed bij een pleeggezin of in een tehuis. De voogd kijkt in welke mate contact met de ouders in het belang is van het kind.

Figuur 11.1 Veiligheid in het geding

Bijlagen

Bijlage I Eenheid van taal: begrippenlijst

Begrip	Definitie
Basisvoorziening	Basisvoorzieningen zijn die voorzieningen, die voor iedereen die daaraan behoefte heeft, beschikbaar en bereikbaar moeten zijn, zoals speel(taal)huizen, kinderopvang, scholen, consultatiebureaus etc.
Coördineren van hulp	Coördineren van hulp is het met elkaar in overeenstemming brengen van alle activiteiten, inzet en afspraken van betrokkenen (professionals en gezinsleden) om de vooraf vastgestelde doelen mogelijk te maken.
Doorzettingsmacht	Ingrijpen of besluiten nemen bij impasses of stagnaties in besluitvormings- of werkprocessen. In transparante afspraken is van tevoren vastgelegd wie de doorzettingsmacht heeft.
eHealth	eHealth betreft digitale toepassingen in de zorg: het gebruik van informatie- en communicatietechnologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid en de gezondheidszorg.
GIZ	Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte: De GIZ-methodiek helpt professionals samen met ouders en jeugdigen te bepalen hoe het gaat en wat nodig is. Dit via een gestructureerd en motiverend gesprek en uitnodigende (leeftijdsspecifieke) schema's.
IB-er	De intern begeleider is het aanspreekpunt voor elke zorgvraag in de basisschool en is (mede) verantwoordelijk voor de uitvoering van een samenhangend zorgbeleid en een heldere en goed functionerende zorgstructuur
IHI-overleg	Integraal Handelingsgericht Indiceren, waarin de driehoek leerkracht-ouder/verzorger-leerling centraal staat. De ondersteuningsstructuur vormt de ruggengraat van het ondersteuningsplan.
Integraal werken	Vragen worden breed benaderd, waarvoor een samenhangende aanpak wordt ingericht die aandacht heeft voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de jeugdige (ouders) mee worstelt. Professionals werken met elkaar samen en stemmen processen, werkwijze en expertise op elkaar af om tot dit gezamenlijk plan voor de jeugdige (ouders) te komen.
IVH	Integrale Vroeghulp is een multidisciplinair en intersectoraal team voor jonge kinderen met ontwikkelingsproblemen. Het team geeft advies ten aanzien van diagnostiek, dagopvang, onderwijs en opvoedondersteuning.
Jeugdhulp	Jeugdhulp omvat de ondersteuning van hulp aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders, gericht op het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen.
LVB	Licht Verstandelijk Beperkt
Normaliseren	Het gaat om het herstel van het 'gewone' leven, ongeacht de situatie van het kind en het gezin, ongeacht de hoeveelheid specialistische zorg.

Ouderschap	Ouderschap is een complex aanpassingsproces; je bent geen ouder, maar je wordt ouder in en door de contacten met het kind en de omgeving. Ouderschap is telkens verbonden met rechten, plichten en verantwoordelijkheden enerzijds, met verwachtingen en afhankelijkheden anderzijds. Wat hebben ouders nodig om zich gelukkig te voelen, zich goed in relaties te voelen en zelfvertrouwen op te bouwen en te behouden? Als ouders niet lekker in hun vel zitten, is de kans groot dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van het opvoeden.
OTS	Ondertoezichtstelling
Outreaching werken	Werkwijze waarin professionals niet afwachten totdat de jeugdige en ouders naar hen toekomen, maar zelf op (probleem)situaties afstappen en een actief (hulp)aanbod doen.
Preventief aanbod	Vrij toegankelijk preventief aanbod, gericht op het voorkomen van of verergeren van problemen.
SDM	Shared Decision Making (SDM)
Toegang tot jeugdhulp	De toegang tot jeugdhulp in Zoetermeer omvat de toegangspartners JGZ, SMW, POH en JGH die verwijzingen/ beschikkingen afgeven voor jeugdhulp.
UHP	Uithuisplaatsing
Vroegsignalering	Vroegtijdig signaleren van een dreigend probleem, waardoor een professional adequater kan ingrijpen in het ontwikkelingsproces van een jeugdige en het gezin.
Waakvlam	Laagdrempelig contact waarin gekeken wordt of alles goed loopt. Op het moment dat er terugval dreigt kan er adequaat worden gehandeld.
Wijkgericht werken	Wijkgericht werken heeft als doel om de hulp- en dienstverlening lokaal en in samenhang te organiseren. Dit vraagt samenwerking op het gebied van welzijn, zorg en wonen, waarbij de jeugdige en het gezin centraal staat.
Wijkzorgnetwerk	Het wijkzorgnetwerk (WZN) bestaat uit professionals die werkzaam zijn in het sociaal domein. Binnen het wijkzorgnetwerk wordt kennis en informatie met elkaar gedeeld, interactie gestimuleerd en kan men elkaar makkelijk vinden, zodat samenwerken (in de wijk) beter gaat.
Zorgcoördinator	De zorgcoördinator is het aanspreekpunt voor elke zorgvraag in de school en is (mede)verantwoordelijk voor de uitvoering van een samenhangend zorgbeleid en een heldere en goed functionerende zorgstructuur.
1H-1P-1R	1 Huishouden - 1 Plan -1 Regisseur; een integraal hulpverleningsplan voor hulptrajecten, waarbij meerdere hulpverleners betrokken zijn en die betrekking kan hebben op meerdere gezinsleden.
4-ogen principe	Het vier-ogen-principe houdt in dat afhankelijk van de casus, met de juiste functionaris wordt afgestemd, of wordt meegekeken, of zelfs gezamenlijk het gesprek wordt gevoerd. De partner die de casus inbrengt, blijft verantwoordelijk.

Bijlage II Meerpuntpartners

Sector	Meerpuntpartner	
1 Gemeente	Gemeente Zoetermeer Jeugd- en Gezins Hulp (JGH)	
2 Gezondheidszorg	PKZ Kraamzorg Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer (SGZ) Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid Holland West	
3 Welzijn	Humanitas JIP Zoetermeer Limor Stichting Buurtwerk Stichting Kwadraad Stichting MEE Zuid-Holland Noord Stichting MOOI Zoetermeer e.o. Stichting Piëzo	
4 Jeugdhulp	De Buitenwereld De Jutters De Opvoedpoli / De Care Express Impegno Iipse De Bruggen Jeugdbescherming West Kinderpraktijk Zoetermeer	Leger des Heils Middin OnderwijsAdvies De Praktische GGZ Stichting Jeugdformaat/School- formaat Zorgboerderij Swaenensteyn
5 Kinderopvang	De Drie Ballonnen Kern Kinderopvang Zoetermeer	
6 Primair onderwijs	GPO-WN OPOZ Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep Responz Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zoetermeer Primair Onderwijs Stichting Montessori Onderwijs Zuid-Holland Stichting Vrije Scholen Rijnstreek Unicoz	
7 Voortgezet onderwijs	Erasmus College Kardinaal Alfrink Stichting Pleysier College Prof. Dr. Leo Kanner Onderwijsgroep Regionaal Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zoetermeer (Regsam/ICOZ) Responz Scholen Combinatie Zoetermeer Schoolbesturen voor Voortgezet en Voortgezet Speciaal Onderwijs Unicoz	
8 Middelbaar Beroepsonderwijs	MBO Rijnland	

Bijlage III Websites

Ehealth jeugdnetwerk	www.ehealthjeugdnetwerk.nl
Expertiseteam Haaglanden	www.jeugdbeschermingwest.nl/voor-gemeenten-en-professionals/expertiseteam-complexe-zorg
Handreiking Melden	www.handreikingmelden.nl
Inkoopbureau Haaglanden	www.h10inkoop.nl
Informatie delen in sociaal domein	www.kiezen-en-delen.nl
Jeugdhulp Haaglanden	www.jeugdhulp-haaglanden.nl
Jongeren Informatie Punt	www.jiphaaglanden.nl
Meerpunt	www.meerpunt.nl
Meldpunt Bezorgd	www.ggdhaaglanden.nl/bezorgd/verwaarlozing-en-eenzaamheid.htm
Meldcode Kindermishandeling	www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode www.augeo.nl/nl-nl/meldcode/
PrivacyApp	www.jeugdconnect.nl/privacy/
Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming	https://professionaliseringjeugdhulp.nl/
Regie Sociaal Domein	www.regiesociaaldomein.nl
Richtlijnen jeugdgezondheidszorg	www.ncj.nl/richtlijnen
Richtlijnen jeugdhulp	www.richtlijnenjeugdhulp.nl
Scheidingspunt Zoetermeer	www.scheidingspunt.nl
SKJ Kwaliteitsregister Jeugd	www.skjeugd.nl
Toekomst sociaal domein (H6 WMO)	www.toekomstsociaaldomein.nl
Verwijsindex Haaglanden	www.verwijsindexhaaglanden.nl
Wijkteamswerken	www.wijkteamswerken.nl
Wijkteams werken met jeugd	www.wijkteamswerkenmetjeugd.nl
Wijkzorgnetwerk	www.wijkzorgnetwerk.nl
Zoetermeerwijzer	www.zoetermeerwijzer.nl

Bijlage IV Overzicht preventieve opvoedondersteuning

Meerpunt Inlooppunt <ul style="list-style-type: none"> - informatie & advies - gespreksvoering rondom beleving ouderschap - voorlichting (over Meerpunt Inlooppunt) & verwijzing - sociale kaart Jeugd - inlooppunt voor alle vragen rondom opvoeden, - opgroeien en het ouderschap - inlooppunt voor alle vragen rondom scheiding website: www.scheidingspunt.nl Tel: 079-3310325, info@meerpunt.nl , www.meerpunt.nl	MEE Onafhankelijke cliëntondersteuning voor mensen met een beperking, chronische ziekte, psychische klachten of niet aangeboren hersenletsel <ul style="list-style-type: none"> - informatie en advies - persoonlijk ondersteuningsplan MEE Zuid-Holland Noord, 088-7752000, info@meezhn.nl , www.meezhn.nl
--	---

Groepsgerichte themabijeenkomsten	
Om ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kinderen en als zij behoefte hebben aan erkenning en herkenning, waar groepsbijeenkomsten bijdragen aan bekrachtiging en ouders van hieruit op eigen kracht verder kunnen.	
Aanbod	Organisatie
Themabijeenkomst (gericht op de algemene en veelvoorkomende opvoedvragen), divers kort cursusaanbod (4/6 bijeenkomsten). Zie voor het actuele aanbod: www.jgzzhw.nl/cursussen	Cursus JGZ
Gespreksbijeenkomsten (op scholen, kinderopvang, sportverenigingen, ontmoetingsplekken etc.) waarbij ouders en opvoeders ervaringen en knelpunten in de opvoeding bespreekbaar maken en tips en adviezen delen. Gesprekken worden geleid door getrainde gespreksleider.	Opvoeden Samen Aanpakken Stichting Piezo
Themabijeenkomsten voor groepen ouders op school of kinderopvang. Ouders kunnen hun opvoedingservaringen delen. Pedagogische adviseur is gespreksleider.	RESET Kwadraad
Verstandelijk beperkte ouders versterken in hun opvoedvaardigheden door het collectief aanbieden van wekelijks thema- en kindgerichte bijeenkomsten.	Integrale Vroeghulp MEE

Pedagogische advisering en licht pedagogische hulp.	
Aanbod	Organisatie
Bij lichte opvoedkundige ondersteuningsvraag op consultatiebureau of bij ouders thuis Intensiteit: 1 tot 3 huisbezoeken door jeugdverpleegkundige.	Huisbezoeken JGZ
Bij lichte opvoedingsvragen tot vragen die zorgen voor opvoedingsspanning in het gezin. Ouders krijgen tips en handvatten om met de opvoedvraag aan de slag te gaan en begeleiding in de vorm van gesprekken. Intensiteit: 1 tot max 6 gesprekken met een pedagogisch adviseur. Aanvullend mogelijk indien passend: video-hometraining.	Spreekuur, VHT, huisbezoek Kwadraad Opvoedbureau

Praktische ondersteuning en begeleiding thuis	
Aanbod	Organisatie
Voor gezinnen met kinderen in leeftijd tot 7 jaar, ondersteuning vooral gericht op ouders, vraaggericht in thuissituatie. Intensiteit: naar behoefte 1 dagdeel per week gedurende 1 jaar door getrainde vrijwilliger.	Home Start Humanitas
Voor gezinnen met kinderen in leeftijd 7-19 jaar. Idem als hierboven met het verschil dat de ondersteuningsvraag ook vanuit de jongere kan komen.	Home Start Humanitas
Voor gezinnen met een kind (0-14 jaar) met een Sociaal Medische Indicatie of voor ouders voor wie de opvoeding van 1 of meer kinderen even te veel is (kwetsbaarheid door aanwezigheid van risicofactoren). Kan ook ingezet worden om plaatsing van kinderen in pleeggezin te voorkomen. Intensiteit: 1 á 2 dagdelen per week gedurende ca. 1 jaar bij vrijwillige steunouder thuis.	Steunouder Humanitas

Gezinsondersteuning	
Aanbod	Organisatie
Voor zwangeren die behoefte hebben aan een steuntje in de rug om het aankomend ouderschap te verstevigen en/of ter voorbereiding op het ouderschap. Intensiteit: 4 huisbezoeken door speciaal opgeleide Jeugdverpleegkundige.	Prenataal Stevig Ouderschap JGZ
Voor gezinnen met een minder makkelijke start, waarbij risicofactoren aanwezig zijn en/of voor ouders die behoefte hebben aan een steuntje in de rug. Intensiteit: 6 huisbezoeken door jeugdverpleegkundige met expertise.	Stevig Ouderschap JGZ
Voor gezinnen die problemen ervaren op meerdere leefgebieden. Laagdrempelige, tijdelijke, intensieve (uitgangspunt 1 jaar) en veranderinggerichte vorm van thuisbegeleiding voor risicogezinnen met kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar.	RESET Kwadraad
Voor ouders/verzorgers die zorgen hebben of problemen ervaren rondom de ontwikkeling (op lichamelijk, cognitief of sociaal-emotioneel gebied) van hun kind in de leeftijd van 0-7 jaar.	Integrale Vroeghulp MEE

Vooraf

- 1 Onderstaande beschrijving mag niet de indruk wekken, dat wordt getornd aan het uitgangspunt van maximale flexibiliteit. Steeds weer dient de onderwijsprofessional zich de vraag te stellen: *‘Wat is nodig in het belang van deze leerling?’* Het stappenschema is hierbij slechts hulpmiddel en geen doel.
- 2 In elke stap is de volgende vraag van belang: *‘Hoe kan de leerkracht het beste worden ondersteund bij zijn/haar handelingsgerichte houding t.a.v. de ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling?’*
- 3 Preventie kan veel leed voorkomen. Hoe eerder een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt gesignaleerd, des te meer kans dat hieraan adequaat tegemoet gekomen kan worden. Dit uitgangspunt legt extra druk op de eerste stappen in het hieronder geformuleerde stappenschema.

Stap 1

De leerkracht

De leerkracht is de centrale professional, die op basis van de noodzakelijke competenties de leerlingen in zijn/haar groep handelingsgericht stimuleert, volgt, observeert en begeleidt. Het is de leerkracht, die in een zo vroeg mogelijk stadium bij de ouders ‘aan de bel moet trekken’ wanneer de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling daartoe aanleiding geeft.

Stap 2

De leerkracht – de ouders

In goed overleg tussen de leerkracht en de ouders – waar mogelijk met inschakeling van de leerling zelf – wordt op basis van handelingsgericht werken in een zo vroegtijdig mogelijk stadium een zo passend mogelijk ondersteuningsaanbod gerealiseerd.

Stap 3

De leerkracht – de ouders – de IB’er

De leerkracht en de ouders krijgen advies en ondersteuning van de IB’er, onder meer naar aanleiding van leerling(zorg)besprekingen.

Stap 4

De leerkracht – de ouders – de IB’er – de SMW’er

De ondersteunings- c.q. zorgbehoefte reikt (mogelijk) verder dan alleen het onderwijs. De SMW’er wordt ingeschakeld.

Stap 5

De leerkracht – de ouders – de IB’er – de SMW’er – de AB’er uit het SBO – de AB’er uit het SO – de onderwijsadviseur, de directeur

Afhankelijk van de situatie vindt er IHI-overleg plaats met en tussen diverse professionals op basis van ‘alle deskundigheid aan de voorkant’.

Stap 6

De GIZ

Indien er nadrukkelijk sprake is van multi-problematiek en e moet worden toegewerkt naar een gezinsplan (1 huishouden – 1 plan – 1 regisseur) voert de SMW’er de GIZ (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) uit. Een melding in de verwijzindex kan een gevolg zijn die uit de vraagverheldering naar voren komt.

Stap 7

Het ‘rondetafelgesprek’

Ter voorbereiding op de ontwikkeling en uitvoering van een gezinsplan wordt een rondetafelgesprek georganiseerd. Onder leiding van de aangewezen zorgcoördinator vindt deze vorm van IHI-overleg plaats.

Stap 8**Het gezinsplan**

Overeenkomstig de richtlijnen in 'Het Meerpunt Spoorboekje' wordt deze fase uitgevoerd.

Stap 9**Het ondersteunings- c.q. zorgtraject**

Gedurende het ondersteunings- c.q. zorgtraject voeren de IB'er (intern) en de SMW'er (extern) van de school gezamenlijk de trajectbewaking uit.

Stap 10**Het SBO en SO**

Wanneer gedurende de uitvoering van het ondersteunings- c.q. zorgtraject duidelijk is geworden (ondersteund door een breed gedragen advies van de betrokken professionals), dat de huidige school niet langer als passend kan worden beschouwd en de leerling geplaatst moet worden op een school met specifieke ondersteuningsvoorzieningen dan moet alles in het werk gesteld worden om dit zo snel mogelijk te realiseren.

← Bijlage VI Checklist 1H-1P-1R

Onderstaande checklist afkomstig van website wijkteamswerken met jeugd biedt een handvat bij het werken met 1H1P1R.

Checklist 1H1P1R:

- De problematiek en ondersteuningsvraag is in dialoog met het gezin geformuleerd.
- Inzicht is gegeven in de kindkenmerken, ouderkenmerken en omgevingskenmerken die van invloed zijn op de situatie (positief en negatief).
- Veiligheidsrisico's en ontwikkelingsbedreigingen voor jeugdigen zijn tijdig ingeschat.
- Er is een inschatting gemaakt van de zelfredzaamheid, zodat de ondersteuning hierop aansluit.
- Er is samen met het gezin een integraal gezinsplan opgesteld. Als dit niet het geval is, moet duidelijk zijn dat het gezin hiervan heeft afgezien.
- Er is vastgesteld dat de juiste partijen betrokken zijn (zowel basisvoorzieningen, preventieve partners als jeugdhulpaanbieders).
- Er is vastgesteld wie er regie voert en wat dat inhoudt.
- De doelen van de zorg en ondersteuning zijn geprioriteerd, concreet en gericht op effecten.
- Er is systematisch geëvalueerd of de gestelde doelen zijn behaald.
- Passende maatregelen zijn ingezet wanneer de inzet van vrijwillige hulp niet tot stand komt of onvoldoende toereikend of effectief blijkt.
- Doelen zijn bijgesteld als de ondersteuningsbehoefte van het gezin is veranderd (opschalen en afschalen).
- De hulp en ondersteuning is afgesloten als het gezin zelfstandig verder kan. Hiervoor is een adequate inschatting gemaakt.

De organisaties die de pledge ‘Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt’ hebben ondertekend, hierna te noemen ‘partijen’

Overwegende dat:

- het noodzakelijk is dat partijen van Meerpunt ter verwezenlijking van de gezamenlijke taken persoonsgegevens verwerken;
- partijen belang hechten aan de bescherming van de privacy van de betrokkenen en aan de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (de AVG);
- partijen om die reden in dit privacyreglement de wijze vastleggen waarop zij ter verwezenlijking van de gezamenlijke aanpak persoonsgegevens verwerken;
- partijen zich ertoe verbinden dit privacyreglement na te leven.

besluiten het volgende reglement vast te stellen;

I. BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1 Aansluiting bij de begrippen uit het spoorboekje van het Meerpunt

Voor de betekenis van de begrippen:

- Jeugdige;
- Meerpunt;
- Persoonsgegevens;
- Integraal werken
- Toegang tot jeugdhulp
- Jeugdhulp;
- Coördineren van hulp.

Artikel 2 Overige definitiebepalingen

Aanpassing	Verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming.
Beroepskracht	Iemand die werkzaam is voor een partij.
Betrokkene	Degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft.
Bijzondere persoonsgegevens	Persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op unieke identificatie van een persoon, persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging, strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag i.v.m. een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.
Clïënt	Degene aan wie zorg wordt geboden.
Derde	Ieder, niet zijnde de betrokkene, de verantwoordelijke, de bewerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken.
Dossier	De verzameling persoonsgegevens die een partij in zijn eigen organisatie vast heeft gelegd over de zorg die of het onderwijs dat de partij aan een cliënt biedt of heeft geboden.
Gezamenlijke taken	De taken zoals omschreven in het Spoorboekje Jeugd van het Meerpunt.
Persoon	Degene waarover een partij persoonsgegevens wil verstrekken.
Toestemming	Elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt

	als bedoeld in artikel 8, onder a, Wbp en voor zover het bijzondere persoonsgegevens betreft een uitdrukkelijke toestemming als bedoeld in artikel 23, eerste lid, onder a Wbp.
Toestemmingsverklaring	Een document waarin de persoon schriftelijk toestemming geeft voor de verstrekking van zijn persoonsgegevens aan een andere partner.
Verwerking	Elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van persoonsgegevens.

II. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 3 Doel van de verwerking van persoonsgegevens

Het doel van de verwerking van persoonsgegevens door de partijen is het verwezenlijken van de gezamenlijke aanpak.

Artikel 4 Toepassingsgebied

1. Dit reglement is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door de partijen voor zover zij persoonsgegevens verwerken ter verwezenlijking van de gezamenlijke taken.
2. Dit reglement betreft iedere vorm van uitwisseling van de in lid 1 van dit artikel bedoelde persoonsgegevens, ongeacht of deze persoonsgegevens mondeling, op papier, elektronisch, of door middel van foto, video, audio en/of anderszins worden uitgewisseld.

Artikel 5 Verplichtingen van iedere partij

1. Iedere partij verwerkt persoonsgegevens in overeenstemming met de wet, waaronder begrepen de Algemene Verordening Gegevensbescherming, met dit reglement en met de overige regelgeving die op de betreffende partij van toepassing is. Onder regelgeving wordt ook de interne regelgeving van de betreffende partij verstaan. Bij tegenstrijdigheid, prevaleert de wet.
2. Iedere partij verwerkt persoonsgegevens uitsluitend voor zover dat noodzakelijk is ter verwezenlijking van de gezamenlijke taken.
3. Iedere partij verwerkt persoonsgegevens op behoorlijke en zorgvuldige wijze. Dit betekent onder meer dat de partijen voorzieningen treffen ter bevordering van de juistheid en volledigheid van de persoonsgegevens die zij verwerken.
4. Onverminderd wettelijke bewaartermijnen, bewaart iedere partij persoonsgegevens niet langer in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de gezamenlijke taken.

III. UITWISSELING VAN PERSOONSgegevens TUSSEN PARTIJEN TER VERWEZENLIJING VAN EEN GEZAMENLIJKE AANPAK

Artikel 6 Toestemming voor de uitwisseling van persoonsgegevens ter verwezenlijking van een gezamenlijke aanpak

1. Indien een partij zorg biedt aan een cliënt en vaststelt dat het voor de verwezenlijking van een gezamenlijke aanpak noodzakelijk is om persoonsgegevens te verstrekken aan een partij die eveneens aan die cliënt zorg biedt, vraagt de partij daarvoor voorafgaande toestemming aan de cliënt. Indien sprake is van coördinatie van hulp vraagt de partij de persoon meteen ook om toestemming voor het verstrekken van de noodzakelijke persoonsgegevens aan de partij die in dit geval als coördinator van hulp op zal gaan treden. Artsen dienen daarnaast de door de KNMG

opgestelde richtlijn: 'Richtlijnen inzake het omgaan met medische gegevens' (jan. 2010) na te leven. Deze richtlijn houdt onder meer in dat bij verwijzing naar een andere arts of 'rechtstreeks betrokkene' bij een medische behandeling waarmee de patiënt instemt, verondersteld mag worden dat die patiënt tevens instemt met het verstrekken van noodzakelijke en specifieke informatie aan de betreffende arts.

2. Voordat toestemming wordt gevraagd, informeert de partij de persoon en/of zijn ouders en/of zijn wettelijke vertegenwoordiger over het doel waarvoor de gegevens worden verstrekt, de inhoud van de verstrekte informatie, de mogelijke consequenties van de gegevensverstrekking en de mogelijkheid om toestemming op een later moment in te trekken.
3. Indien een partij ter verwezenlijking van een gezamenlijke aanpak persoonsgegevens wil opvragen bij een andere partij, kan de partij die de persoonsgegevens wil opvragen daarvoor, namens de partij aan wie de persoonsgegevens worden gevraagd, toestemming aan de persoon vragen voor deze verstrekking. Voordat deze toestemming wordt gevraagd, wordt de persoon geïnformeerd op de wijze zoals beschreven in lid 2 van dit artikel. De partij die de persoonsgegevens wil opvragen vraagt de persoon daarbij om een toestemmingsverklaring, zendt de toestemmingsverklaring aan de partij bij wie de persoonsgegevens worden opgevraagd en houdt zelf een kopie van die toestemmingsverklaring.
4. Een op grond van dit artikel ontvangen schriftelijke toestemming wordt door de partij die toestemming voor de verstrekking heeft gekregen aan het dossier gevoegd van degene ten behoeve van wie de persoonsgegevens worden verstrekt. Is de toestemming mondeling verleend, dan maakt de partij die toestemming voor de verstrekking heeft gekregen daarvan een aantekening in dat dossier.
5. Indien de persoon de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, dan dient de toestemming te worden gegeven door de ouders die het gezag over de persoon uitoefenen dan wel zijn voogd.
6. Is de persoon al wel 12 jaar oud, maar nog geen 16 jaar oud, dan dient de toestemming als bedoeld in het voorgaande lid in samenspraak met de persoon te worden genomen, waarbij de beslissing van de ouders dan wel voogd uiteindelijk doorslaggevend is.
7. Als beide ouders het gezag hebben dan is voor de toepassing van het vijfde en zesde lid de toestemming van beide ouders vereist, tenzij buiten twijfel is dat de andere ouder op de hoogte is van de toestemming en daarmee instemt. Verzoekers zoals pleegouders zijn niet bevoegd de hiervoor bedoelde toestemming te geven.
8. Indien de persoon de leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, dan dient de toestemming door hem te worden gegeven, tenzij hij niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake. In dat geval dient de toestemming te worden gegeven door een ander die door de persoon schriftelijk is gevolmachtigd in zijn plaats te treden.
9. In afwijking van het achtste lid dient in geval de persoon onder curatele is gesteld dan wel ten behoeve van de persoon een mentorschap is ingesteld, de toestemming te worden gegeven door zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Artikel 7 Uitwisselen van persoonsgegevens ondanks het ontbreken van toestemming

1. Indien de in artikel 6 bedoelde toestemming voor de verstrekking van persoonsgegevens wordt geweigerd, onderzoekt de partij die de persoonsgegevens aan een andere partij wil verstrekken de redenen van deze weigering en beziet deze partij of het mogelijk is om de bezwaren van de persoon tegen de verstrekking weg te nemen. Het in dit lid bedoelde overleg wordt met de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de persoon gevoerd als op de voet van artikel 6 lid 5 toestemming van deze wettelijke vertegenwoordiger is vereist.
2. Blijft de persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger bij zijn weigering, dan verstrekt de partij de persoonsgegevens van de persoon niet aan de andere partij.
3. In afwijking van lid 2 van dit artikel kan de partij die de persoonsgegevens aan een andere partij wil verstrekken, beslissen de noodzakelijke persoonsgegevens zonder toestemming aan een

andere partij en/of aan de zorgcoördinator te verstrekken als:

- de persoon of een lid van zijn gezin in een zodanig ernstige situatie verkeert dat zorg in verband met zijn veiligheid of bescherming dringend is geboden;
 - hij of zij zelf niet voldoende zorg kan bieden om de persoon of zijn gezinslid voldoende te beschermen;
 - de hulp van een of meer andere partijen noodzakelijk is om de persoon of zijn gezinslid voldoende te beschermen;
 - verstrekking van persoonsgegevens aan de andere partij(en) daarvoor noodzakelijk is; en
 - de wet- en regelgeving waaraan hij gebonden is verstrekking mogelijk maakt.
4. Over de in het lid 3 van dit artikel bedoelde beslissing wordt de persoon wie het betreft zo spoedig mogelijk geïnformeerd. De in dit lid bedoelde informatie wordt aan de wettelijke vertegenwoordiger van de persoon verstrekt als op de voet van artikel 6 lid 5 toestemming van deze wettelijke vertegenwoordiger is vereist.
 5. Van het vragen van de in artikel 6 bedoelde toestemming, van het voeren van het in lid 1 van dit artikel bedoelde overleg en/of van het in lid 4 van dit artikel bedoelde informeren, kan worden afgezien:
 - in verband met de veiligheid van de persoon, van de beroepskracht, of die van een ander, of;
 - indien redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de persoon de contacten met de partij zal verbreken indien hem om toestemming wordt gevraagd of daarover met hem wordt overlegd en deze contacten noodzakelijk zijn om de persoon of een lid van zijn gezin te beschermen.
 6. Indien een beroepskracht in dienst is van een partij wordt een beslissing zoals bedoeld in lid 3 en lid 5 van dit artikel pas genomen nadat de beroepskracht die de beslissing namens de partij voor wie hij werkt neemt, intern overleg heeft gepleegd of advies heeft gevraagd conform de voorschriften die daarvoor binnen zijn organisatie gelden.
 7. De in lid 3 en lid 5 van dit artikel bedoelde beslissing om ondanks een geweigerde toestemming respectievelijk zonder om toestemming te vragen persoonsgegevens te verstrekken, de in lid 5 van dit artikel bedoelde beslissing om geen overleg te voeren en/of de in lid 5 van dit artikel bedoelde beslissing om niet te informeren, wordt vastgelegd in het dossier van degene ten behoeve van wie de persoonsgegevens worden verstrekt, met vermelding van de redenen voor dit besluit en de functionaris(sen) die vooraf over dit besluit is of zijn geraadpleegd.

Artikel 8 Registratie door de partijen van de verstrekking en de ontvangst van persoonsgegevens

1. Indien een partij met toepassing van dit reglement persoonsgegevens verstrekt aan een andere partij, maakt de partij daarvan een aantekening in het dossier van degene ten behoeve van wie de persoonsgegevens zijn verstrekt. De partij vermeldt daarbij de reden(en) van de verstrekking, de naam van de partij(en) aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt en omschrijft welke persoonsgegevens zijn verstrekt.
2. Een partij legt de persoonsgegevens die hij met toepassing van dit reglement van een andere partij heeft ontvangen, zorgvuldig vast in het dossier van degene ten behoeve van wie de persoonsgegevens zijn ontvangen, met vermelding van de naam van de partij die de persoonsgegevens heeft verstrekt en de datum van de verstrekking.

IV. RECHTEN VAN BETROKKENEN MET BETREKKING TOT DE PERSOONSgegevens DIE PARTIJEN TER VERWEZENLIJKING VAN DE GEZAMENLIJKE TAKEN VERWERKEN

Artikel 9 Reikwijdte van de uitoefening van de rechten op basis van dit reglement

1. De rechten van betrokkenen zoals omschreven in dit hoofdstuk, hebben betrekking op de persoonsgegevens die de partijen ter verwezenlijking van de gezamenlijke aanpak verwerken.

2. Rechten ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens door een partij in verband met de zorg die deze partij biedt, moeten betrokkenen uitoefenen bij de betreffende partij, op basis van de wet- en regelgeving die op deze partij van toepassing is.
3. Een betrokkene kan zich met vragen over de rechten zoals omschreven in dit hoofdstuk wenden tot een partij die zorg aan de betrokkene levert en, indien van toepassing, tot de zorgcoördinator.

Artikel 10 Kennisnemingsrecht

1. Iedere betrokkene heeft het recht zich schriftelijk tot een partij te wenden met het verzoek hem mede te delen of deze partij persoonsgegevens over hem verwerkt.
2. De partij draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker.
3. De partij deelt de betrokkene schriftelijk binnen één maand na ontvangst van het kennisnemingsverzoek mee of de partij persoonsgegevens over de betreffende betrokkene verwerkt.
4. Als dat het geval is, bevat de mededeling een volledig overzicht van die persoonsgegevens en een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, van de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens, van de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft, van de personen en organisaties aan wie de partij de persoonsgegevens heeft verstrekt en van het doel van deze verstrekking(en). Daarnaast bevat de mededeling een omschrijving van de rechten die de betrokkene heeft ten aanzien van correctie, verwijdering en afscherming van de persoonsgegevens en het recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit.
5. Voordat de partij een mededeling doet als bedoeld in lid 3 en 4 van dit artikel, waartegen een derde naar verwachting bedenkingen zal hebben, stelt de partij die derde in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen indien de mededeling één of meer persoonsgegevens bevat die de derde betreffen, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost.
6. Een mededeling zoals bedoeld in lid 3 en 4 van dit artikel kan worden geweigerd in het belang van:
 - a. de veiligheid van de Staat;
 - b. het voorkomen, opsporen en vervolgen van strafbare feiten;
 - c. gewichtige economische en financiële belangen van de Staat en van andere openbare lichamen;
 - d. het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gesteld ten behoeve van de belangen, bedoeld onder b en c; of
 - e. de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.
7. Een afwijzing van het kennisnemingsverzoek deelt de partij binnen één maand na de dag van ontvangst van het kennisnemingsverzoek schriftelijk aan de betrokkene mede, met vermelding van de motieven voor de afwijzing.

Artikel 11 Correctierecht

1. Nadat de betrokkene op grond van artikel 10 kennis heeft genomen van de verwerking van zijn persoonsgegevens, kan hij de partij verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.
2. De partij draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de betrokkene.
3. De partij reageert binnen één maand na ontvangst van het verzoek schriftelijk en gemotiveerd op verzoeken zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel.
4. Mocht het verzoek om correctie leiden tot aanpassing van de persoonsgegevens, dan draagt de partij er zorg voor dat deze aanpassing zo spoedig mogelijk ook bekend wordt gemaakt aan

derden aan wie de persoonsgegevens voorafgaand aan die aanpassing zijn verstrekt, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost.

5. De partij draagt zorg dat een beslissing tot aanpassing zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.

Artikel 12 Recht op gegevenswissing

1. De betrokkene heeft het recht van de partij die zijn persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van het verwezenlijken van de gezamenlijke aanpak zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de partij is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:
 - a) de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de verwezenlijking van de gezamenlijke aanpak;
 - b) de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6 berust, in, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking;
 - c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 13, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking;
 - d) de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;
 - e) de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verplichting die op de partij rust.
2. Het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing voor zover verwerking nodig is:
 - a) voor het uitoefenen van het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie;
 - b) voor het nakomen van een in een het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de partij rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de partij is verleend;
 - c) om redenen van algemeen belang op het gebied van volksgezondheid;
 - d) met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, voor zover het in lid 1 bedoelde recht de verwezenlijking van de doeleinden van die verwerking onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen;
 - e) voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.

Artikel 13 Recht op bezwaar

1. De betrokkene die heeft vastgesteld dat een partij persoonsgegevens over hem verwerkt voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de vervulling van een taak ter uitoefening van het openbaar gezag, heeft het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar bij die partij aantekenen tegen deze verwerking.
2. De partij beoordeelt het bezwaar binnen één maand na ontvangst daarvan. Hij weegt daarbij de belangen die worden gediend met de verwerking van de persoonsgegevens af tegen de belangen die de betrokkene in verband met zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden heeft bij beëindiging van de verwerking. De partij betreft bij zijn afweging met name ook de belangen van de minderjarige leden van het gezin van de betrokkene. Acht de partij het bezwaar gegrond, dan beëindigt hij terstond de verwerking. Acht de partij het bezwaar ongegrond, dan deelt hij dit de betrokkene schriftelijk en met vermelding van de motieven voor de afwijzing mede

Artikel 14 Recht op beperking van de verwerking

1. De betrokkene heeft het recht van de partij de beperking van de verwerking te verkrijgen indien een van de volgende elementen van toepassing is:
 - a) de juistheid van de persoonsgegevens wordt betwist door de betrokkene, gedurende een

- periode die de partij in staat stelt de juistheid van de persoonsgegevens te controleren;
 - b) de verwerking is onrechtmatig en de betrokkene verzet zich tegen het wissen van de persoonsgegevens en verzoekt in de plaats daarvan om beperking van het gebruik ervan;
 - c) de partij heeft de persoonsgegevens niet meer nodig voor de verwerkingsdoeleinden, maar de betrokkene heeft deze nodig voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering;
 - d) de betrokkene heeft overeenkomstig artikel 13 bezwaar gemaakt tegen de verwerking, in afwachting van het antwoord op de vraag of de gerechtvaardigde gronden van de partij zwaarder wegen dan die van de betrokkene.
2. Wanneer de verwerking op grond van lid 1 is beperkt, worden persoonsgegevens, met uitzondering van de opslag ervan, slechts verwerkt met toestemming van de betrokkene of voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of ter bescherming van de rechten van een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon of om gewichtige redenen van algemeen belang voor de Unie of voor een lidstaat.
 3. Een betrokkene die overeenkomstig lid 1 een beperking van de verwerking heeft verkregen, wordt door de partij op de hoogte gebracht voordat de beperking van de verwerking wordt opgeheven.

Artikel 15 Recht op overdraagbaarheid van persoonsgegevens

1. De betrokkene heeft het recht de hem betreffende persoonsgegevens, die hij aan een partij heeft verstrekt, in een gestructureerde, gangbare en machine leesbare vorm te verkrijgen, en hij heeft het recht die gegevens aan een andere partij of aan een derde over te dragen, zonder daarbij te worden gehinderd door de partij aan wie de persoonsgegevens waren verstrekt, indien:
 - a) de verwerking berust op toestemming uit hoofde van artikel 6 of op een overeenkomst tussen de betrokkene en de partij); en
 - b) de verwerking via geautomatiseerde procedés wordt verricht.
2. Bij de uitoefening van zijn recht op gegevensoverdraagbaarheid uit hoofde van lid 1 heeft de betrokkene het recht dat de persoonsgegevens, indien dit technisch mogelijk is, rechtstreeks van de ene partij naar de andere partij of naar een derde worden doorgezonden.
3. De uitoefening van het in lid 1 van dit artikel bedoelde recht laat artikel 12 onverlet. Dat recht geldt niet voor de verwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de partij is verleend.
4. Het in lid 1 bedoelde recht doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Artikel 16 Uitoefenen van rechten door de (wettelijk) vertegenwoordiger

1. Is de betrokkene nog geen 12 jaar oud, dan oefent zijn wettelijke vertegenwoordiger de rechten zoals omschreven in de artikelen 10 tot en met 15 namens hem uit.
2. Is de betrokkene al wel 12 jaar oud, maar nog geen 16 jaar oud, dan oefenen de betrokkene en zijn wettelijke vertegenwoordiger de rechten zoals omschreven in de artikelen 10 tot en met 15 gezamenlijk uit. Een betrokkene vanaf 16 jaar oud oefent deze rechten zelfstandig uit.
3. De uitoefening van rechten door de wettelijke vertegenwoordiger, op grond van dit artikel, kan gelet de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen worden geweigerd of worden beperkt indien deze uitoefening in strijd komt met zwaarwegende belangen van de jeugdige namens wie de wettelijke vertegenwoordiger optreedt.

Artikel 17 Rechten van betrokkenen ingeval van Jeugdhulp en/of geneeskundige behandeling

1. Voor zover sprake is van het beroepsmatig verlenen van jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet zijn de artikelen 10 tot en met 16 niet van toepassing. De betreffende hulpverlener

dient dan te handelen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 7.3.8 tot en met 7.3.12 jo 7.3.15 van de Jeugdwet.

2. Voor zover sprake is van een geneeskundige behandeling als bedoeld in artikel 7:446 BW, zijn de artikelen 10 tot en met 16 niet van toepassing. De betreffende hulpverlener dient dan te handelen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 7:454 tot en met 7:456 jo. 4:465 BW.

V. GEHEIMHOUDING EN INFORMATIEBEVEILIGING

Artikel 18 Geheimhouding en toegangsbevoegdheden

1. Een ieder die op grond van dit reglement kennis neemt van persoonsgegevens, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijke voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
2. Een partij legt aan zijn beroepskrachten voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht geldt, een plicht op tot geheimhouding van de persoonsgegevens waarvan zij ter verwezenlijking van de gezamenlijke taken kennisnemen, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift de betreffende beroepskrachten tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.
3. Iedere partij stelt een toegangsbevoegdhedenregeling waarin is vastgelegd welke medewerkers van de partij toegang hebben tot de persoonsgegevens die in het kader van dit privacyreglement worden uitgewisseld.

Artikel 19 Informatiebeveiliging bij het uitwisselen van persoonsgegevens

1. Partijen dragen er zorg voor dat de uitwisseling van informatie op een dusdanige wijze geschiedt dat de persoonsgegevens niet in handen komen van onbevoegden.
2. Daartoe vindt de uitwisseling van schriftelijke informatie plaats op een van de onderstaande manieren:
 - a. email met encryptie die door partijen als veilig is beoordeeld;
 - b. beveiligde zorgmail die door partijen als veilig is beoordeeld;
 - c. per post of per fax, waarbij de ontvangende partij garandeert dat uitsluitend bevoegde medewerkers toegang tot de fax hebben;
 - d. op een andere wijze die Meerpunt als veilig beoordeelt.

VI. SLOTBEPALINGEN

Artikel 20 Slotbepalingen

1. Dit reglement kan worden aangehaald als Privacyreglement Meerpunt.
2. Dit reglement kan worden ingetrokken of gewijzigd door een gezamenlijk besluit van de partijen.
3. Dit reglement treedt in werking op de datum waarop de pledge Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt in werking treedt.
4. Dit reglement eindigt als de Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt eindigt.

Bijlage VIII Toestemmingsformulier Meerpunt

Doel toestemmingsverklaring

Meerpunt is een samenwerkingsverband van verschillende organisaties in Zoetermeer die met kinderen, jongeren en ouders werken. Meerpunt pakt signalen vroegtijdig op en gaat indien nodig in gesprek met u en uw kind om te kijken naar de meest passende oplossing. Dit kan worden aangepakt via Meerpuntpartners die preventief werken of Meerpuntpartners die jeugdhulp bieden. Daarbij maakt Meerpuntpartner **<naam organisatie>** gebruik van persoonsgegevens van uw kind **<naam>**, geboren op **<geboortedatum>** en van u. Om te zorgen dat de juiste ondersteuning wordt ingezet, kan het nodig zijn om andere Meerpuntpartners en/of andere personen/organisaties, die relevante informatie hebben in te schakelen of informatie met hen te delen. Dit mag alleen met uw toestemming. Met dit formulier kunt u deze toestemming geven.

Wist u dat?

- De Meerpuntpartner u informeert over de persoonsgegevens die worden uitgewisseld en worden geregistreerd. Dat betekent bijvoorbeeld dat de Meerpuntpartner u uitlegt om welke specifieke gegevens het gaat en waarom deze gegevens noodzakelijk zijn om in te spelen op vragen, problemen en risico's bij het veilig en gezond opgroeien.
- Uw toestemming alleen geldt voor de hieronder beschreven redenen, gegevens en personen/instellingen. Voor redenen, gegevens en personen/instellingen die hieronder niet genoemd zijn, vraagt de Meerpuntpartner u opnieuw om toestemming.
- Als gegevens niet (meer) noodzakelijk zijn, de Meerpuntpartner deze zal verwijderen of niet registreren.
- U ervoor kunt kiezen om geen toestemming te geven of om alleen voor bepaalde gegevens of voor bepaalde personen/instellingen toestemming te geven. De Meerpuntpartner legt uit wat de gevolgen zijn als u (voor bepaalde) gegevens of personen/instellingen geen toestemming geeft.
- U uw toestemming op elk moment kan intrekken. U doet dit schriftelijk. Een intrekking geldt vanaf het moment dat de Meerpuntpartner er redelijkerwijs kennis van kon nemen. In sommige gevallen zal het intrekken van toestemming gevolgen hebben. De Meerpuntpartner zal u hier van geval tot geval over informeren. Het intrekken van de toestemming heeft geen gevolgen voor de verwerking van persoonsgegevens tot aan het moment waarop de toestemming is ingetrokken.
- Deze toestemming een jaar geldig is.

Hieronder geef ik aan voor welke persoonsgegevensverwerkingen over mij en mijn kind ik toestemming geef:

Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West	
De gegevens	
.....	Ja / Nee
.....	
Deze gegevens zijn nodig omdat	
.....	
Naam huisarts inclusief de praktijkondersteuner Jeugd:	
De gegevens	
.....	Ja / Nee
.....	
Deze gegevens zijn nodig omdat	
.....	
Naam kinderdagopvang:	
De gegevens	
.....	Ja / Nee
.....	

Deze gegevens zijn nodig omdat	
School:	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	
Schoolmaatschappelijk werk	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	
Gemeente, Jeugd- en Gezinshulp	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	
Naam medisch specialist/ behandelaar:	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	
Naam jeugdhulpaanbieder:	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	
Gemeente Zoetermeer, leerplicht	
De gegevens	Ja / Nee
Deze gegevens zijn nodig omdat	

Andere Meerpuntpartner:	
De gegevens	Ja / Nee
.....	
.....	
Deze gegevens zijn nodig omdat	
.....	
Overig , namelijk	
De gegevens	Ja / Nee
.....	
.....	
Deze gegevens zijn nodig omdat	
.....	

Handtekening

Naam vader:

naam moeder:

.....

.....

Datum

Datum

Plaats

Plaats

Naam jeugdige (12/ 16 jaar)

Naam Meerpuntpartner

.....

Naam medewerker

.....

Datum

Datum

Plaats

Plaats

Bijlage IX Format voor een beknopt Gezinsplan

Toelichting: Dit gezinsplan is een middel om samen te werken met gezinnen, waarbij meerdere instanties betrokken zijn. Het gezinsplan biedt houvast en overzicht aan de gezinsleden, de mensen uit hun netwerk en de betrokken hulpverleners en dienstverleners. Degene die de regie voert op het gezinsplan staat ook benoemd met gegevens.

1 Huishouden - 1 Plan - 1 Regisseur			
Gezinsdoelen			
Namen van de gezinsleden: (inclusief geslacht en leeftijd)		Belangrijkste doel(en) van het gezin: (ouder(s), jeugdige, broertjes, zusjes)	
		Belangrijkste informatie voor alle betrokkenen	
Telefoon:			
Mail:			
Gegevens regisseur Gezinsplan			
Organisatie			
Contactpersoon			
Telefoon/ e-mail			
Betrokkenen		Relatie tot het gezin en/ of werkzaam bij welke instantie:	Telefoon/ mailadres
Naam			
Naam			
Naam			
Naam			
Naam			
Afspraken over afstemming:			

1 Huishouden - 1 Plan - 1 Regisseur

Afsprakenlijst

Doel (jeugdige, ouders, broer/zus, overige leden)	Wie doet wat (basisvoorzieningen, informeel netwerk, preventief aanbod, jeugdhulp, volwassenenzorg)	Start dd.	Eind dd. gepland	Doel bereikt

1 Huishouden - 1 Plan - 1 Regisseur

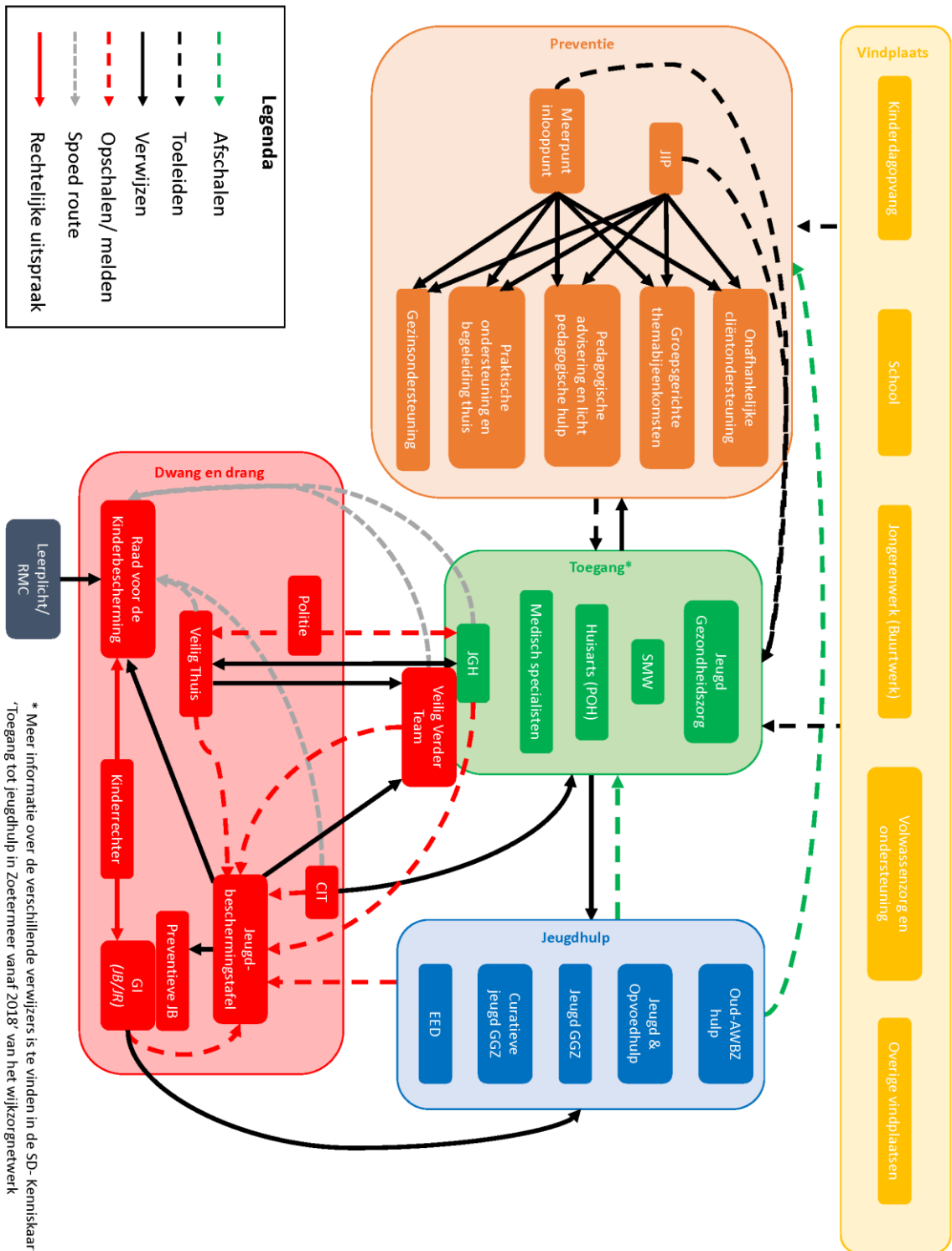
Evaluatie en vervolgspraken

Kernpunten uit de evaluatie:

Vervolgspraken per doel: (aandacht voor op- en afschalen)

Doel	Wie doet wat	Start dd.	Eind dd. gepland	Doel bereikt

Bijlage X Keten Jeugdhulp

COLOFON

Dit Meerpunt Spoorboekje – Jeugd is een uitgave van de gemeente Zoetermeer in samenwerking met de Meerpunt kernpartners. Deze partners bestaan uit een vertegenwoordiging van de gezondheidszorg, welzijn, jeugdhulp, kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs.

November 2018